

OSNOVNA ŠOLA ORMOŽ
Znanje | Varnost | Odgovornost | Ustvarjalnost

MESTNA GRABA ZA VSE GENERACIJE

PODROČJE: APLIKATIVNI INOVACIJSKI PREDLOGI IN PROJEKTI

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorja:

Luka Pšak

Benjamin Zadravec

Mentorja:

Darko Špacapan, prof.

Igor Kaučič, prof.

Ormož, 2016

V spomin gospodu Frideriku Havlasu

27. 8. 1930 – 22. 1. 2016

ZAHVALA

Za pomoč pri raziskovalni nalogi se zahvaljujema mentorjema Darku Špacapanu, prof. matematike in tehnične vzgoje in Igorju Kaučiču, prof. fizike in tehnične vzgoje, ki sta nama zmeraj priskočila na pomoč. Pomagala sta nama pri spoznavanju raziskovalnega procesa, naju spodbujala in svetovala, kako rešiti probleme. Velika zahvala gre tudi učitelju športa, g. Borisu Polaku, ki nama je dal idejo za raziskovalno delo in naju pri tem tudi spodbujal in ogromno povedal o zgodovini Mestne grabe. Zahvaljujema se tudi študentu Denisu Žuranu za nastale fotografije iz zraka s pomočjo drona in arhitektu Gregorju Verniku za nasvete, usmerjanje in primere dobre prakse pri načrtovanju športnih objektov. Prav tako se zahvaljujema učiteljici Sonji Muhič, predmetni učit. slovenščine in nemščine, za lektoriranje najine raziskovalne naloge ter učiteljici Mirjani Meško, prof. angleščine in biologije, za lektoriranje prevoda povzetka v angleščino.

KAZALO VSEBINE

1.	UVOD.....	8
2.	TEORETIČNI DEL.....	9
2.1	Mestna graba	9
2.1.1	Zgodovina Mestne grabe	9
2.1.2	Zgodovina nogometa in nogometnih športnih objektov v Mestni grabi	10
2.1.3	Zgodovina rokometna in rokometnih objektov v Mestni grabi.....	12
2.1.4	Zgodovina tenisa in teniških objektov v Mestni grabi	13
2.1.5	Zgodovina atletike in atletskih objektov v Mestni grabi.....	14
2.1.6	Druge prireditve, ki se izvajajo v Mestni grabi.....	14
3.	HIPOTEZE IN METODE DELA.....	16
3.1	Hipoteze	16
3.2	Metode dela	16
3.2.1	Preučevanje literature	16
3.2.2	Anketa	16
3.2.3	Intervju	17
3.2.4	SketchUp-3D in Paint Shop Pro 9.01.....	17
3.2.5	Pridobitev sredstev za izvedbo idejne zasnove raziskovalne naloge	17
4.	REZULTATI.....	18
4.1	Rezultati anketnega vprašalnika.....	18
4.1.1	Spol in starost.....	18
4.1.2	Obiskovanje Mestne grabe	19
4.1.3	Pogostost obiskovanja Mestne grabe.....	20
4.1.4	Športne aktivnost obiskovalcev Mestne grabe.....	21
4.1.5	Pogoji za izvajanje posameznih športnih aktivnosti	22
4.1.6	Urejenost Mestne grabe	22
4.1.7	Ocena udobja v Mestni grabi	23
4.1.8	Ocena manjkajočih športnih objektov Mestne grabe	24
4.2	Inovacijski predlogi v programu SketchUp-3D.....	25
4.2.1	Fitness na prostem (outdoor fitness)	28
4.2.2	Drogovi za raztezovanje (street workout ali ulična vadba)	28
4.2.3	Igrala za najmlajše	29
4.2.4	Drsališče	29
4.2.5	Skate park.....	31
4.2.6	Balnanje in kegljanje z visečo kroglo.....	31
4.2.7	Mestna graba kot prireditveni prostor	33

4.2.8	Drugi zaželjeni objekti s strani anketirancev	33
4.2.9	Tloris razporeditve športnih objektov.....	35
5.	DISKUSIJA.....	36
6.	ZAKLJUČEK S SMERNICAMI ZA NAPREJ	38
7.	LITERATURA	39
8.	PRILOGE.....	40

KAZALO SLIK

<i>Slika 1: Trening gimnastike v Mestni grabi (Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož)</i>	9
<i>Slika 2: Mestna graba v času Sokolskega društva (Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož)</i>	9
<i>Slika 3: Veseličeva klet zgrajena leta 1929 (Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož)</i>	10
<i>Slika 4: Veseličeva klet danes (Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož)</i>	10
<i>Slika 5: Praznovanje osvoboditve v Ormožu, maja 1945 (Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož)</i>	10
<i>Slika 6: Enak prostor danes (Pšak, 2015)</i>	10
<i>Slika 7: Teniška igrišča zgrajena leta 1989 (Zadravec, 2015)</i>	11
<i>Slika 8: Atletska steza in nogometno igrišče, zgrajena leta 1989 in prenovljena leta 2006 (Zadravec, 2015)</i>	11
<i>Slika 9: Obnovljena mizarska delavnica leta 1996 in današnji klubski prostori NK Ormož (Pšak, 2015)</i>	11
<i>Slika 10: Glavni stadion, zgrajen leta 1999 (Zadravec, 2015)</i>	12
<i>Slika 11: Pomožni stadion, zgrajen leta 2014 (Zadravec, 2015)</i>	12
<i>Slika 12: Rokometna tekma na neasfaltiranem igrišču leta 1963 (Polak, 1985)</i>	12
<i>Slika 13: Rokometna tekma na novo asfaltiranem igrišču leta 1964 (Polak, 1985)</i>	12
<i>Slika 14: Športna dvorana Hardek (Špacapan, 2016)</i>	13
<i>Slika 15: Klubski prostori TK Ormož (Zadravec, 2015)</i>	13
<i>Slika 16: Igrišči za roket in košarko (Špacapan, 2015)</i>	14
<i>Slika 17: Igrišče na mivki (Pšak, 2015)</i>	14
<i>Slika 18: Spol in starost anketirancev</i>	18
<i>Slika 19: Obiskovanje Mestne grabe glede na starostno skupino</i>	19
<i>Slika 20: Pogostost obiskovanja Mestne grabe glede na starostno skupino</i>	20
<i>Slika 21: Športne aktivnosti anketirancev glede na starostno skupino</i>	21
<i>Slika 22: Najbolj priljubljeni športi anketirancev</i>	21
<i>Slika 23: Ocena pogojev za športne aktivnosti</i>	22
<i>Slika 24: Ocena urejenosti Mestne grabe</i>	22
<i>Slika 25: Ocena udobja Mestne grabe</i>	23
<i>Slika 26: Ocena manjkajočih športnih objektov</i>	24
<i>Slika 27: Dron med letom (Pšak, 2015)</i>	25
<i>Slika 28: Dron pred vzletom (Špacapan, 2015)</i>	25
<i>Slika 29: Skate poligon, roketno in košarkarsko igrišče, fotografirano s pomočjo drona (Žuran, 2015)</i>	25
<i>Slika 30: Skate poligon, roketno in košarkarsko igrišče (Pšak, 2015)</i>	25
<i>Slika 31: Igrišče na mivki, fotografirano s pomočjo drona (Žuran, 2015)</i>	26
<i>Slika 32: Nogometno igrišče z atletsko stezo, fotografirano s pomočjo drona (Žuran, 2015)</i>	26
<i>Slika 33: Teniška igrišča (Zadravec, 2015)</i>	27
<i>Slika 34: Teniška igrišča, fotografirana s pomočjo drona (Žuran, 2015)</i>	27
<i>Slika 35: Glavni in pomožni stadion, fotografirana s pomočjo drona (Žuran, 2016)</i>	27
<i>Slika 36: Posvetovanje z arhitektom (Kaučič, 2016)</i>	27
<i>Slika 37: Prostor za fitnes na prostem ob atletski stezi (Pšak, 2015)</i>	28
<i>Slika 38: Načrtovan fitnes na prostem (Pšak, Zadravec, 2016)</i>	28
<i>Slika 39: Prostor za igrala za ulično vadbo (Pšak, 2016)</i>	28
<i>Slika 40: Načrtovan prostor za ulično vadbo (Pšak, Zadravec, 2016)</i>	28
<i>Slika 41: Prostor za igrala (Pšak, 2016)</i>	29
<i>Slika 42: Načrtovan prostor za igrala in pot za gibalno ovirane osebe (Pšak, Zadravec, 2016)</i>	29
<i>Slika 43: Prostor za drsališče (Pšak, 2015)</i>	29
<i>Slika 44: Načrtovan prostor drsališča skupaj z odrom za DJ-a, gostinskimi storitvami in tribunami (Pšak, Zadravec, 2016)</i>	29
<i>Slika 45: Načrtovana preplastitev roketnega igrišča s tribunami (Pšak, Zadravec, 2016)</i>	30
<i>Slika 46: Pogled iz drugega zornega kota (Pšak, Zadravec, 2016)</i>	30
<i>Slika 47: Košarkarsko igrišče (Pšak, 2015)</i>	30
<i>Slika 48: Načrtovana preplastitev košarkaškega igrišča s kamnitimi tribunami (Pšak, Zadravec, 2016)</i>	30
<i>Slika 49: Prostor za skate park (Pšak, 2015)</i>	31
<i>Slika 50: Načrtovan skate park s programom (Pšak, Zadravec, 2016)</i>	31
<i>Slika 51: Prostor za prvo balinišče (Pšak, 2015)</i>	31
<i>Slika 52: Načrtovano prvo balinišče (Pšak, Zadravec, 2016)</i>	31
<i>Slika 53: Prostor za drugo balinišče (Pšak, 2015)</i>	32
<i>Slika 54: Načrtovano drugo balinišče s programom (Pšak, Zadravec, 2016)</i>	32
<i>Slika 55: Pogled iz drugega zornega kota (Pšak, Zadravec, 2016)</i>	32

<i>Slika 56: Prostor za rusko kegljanje (Pšak, 2015)</i>	32
<i>Slika 57: Načrtovan prostor s programom (Pšak, Zadravec, 2016)</i>	32
<i>Slika 58: Mestna graba kot prireditveni prostor (košarkarsko igrišče) (Pšak, Zadravec, 2016)</i>	33
<i>Slika 59: Pogled iz drugega zornega kota (Pšak, Zadravec, 2016)</i>	33
<i>Slika 60: Prostor za pitno vodo, sanitarije in gostinske storitve (Pšak, 2015)</i>	33
<i>Slika 61: Načrtovano s programom (Pšak, Zadravec, 2016)</i>	33
<i>Slika 62: Prostor za pitno vodo, sanitarije in gostinske storitve iz drugega zornega kota (Pšak, 2015)</i>	34
<i>Slika 63: Načrtovano s programom iz drugega zornega kota (Pšak, Zadravec, 2016)</i>	34
<i>Slika 64: Načrtovana pot za lažji dostop gibalno oviranih ljudi (Pšak, Zadravec, 2016)</i>	34
<i>Slika 65: Tloris načrtovanih športnih objektov (Pšak, Zadravec, 2016)</i>	35

POVZETEK

Vemo, da z gibanjem in ukvarjanjem s športom lahko dosežemo in ohranjamo zdrav duh v zdravem telesu. Za gibanje in ukvarjanje s športom pa je v večini primerov potrebna zadostna motivacija, ki jo lahko dosegamo na različne načine. Eden od načinov je tudi omogočati ljudem vključevanje v razne organizirane rekreacije, treninge ali tudi profesionalno ukvarjanje s katerim od športov. Za to je potrebno zagotoviti ustrezen prostor in ustrezne športne objekte, na katerih se lahko ljudje družijo in zadržujejo iz takšnih ali drugačnih razlogov.

Želela sva izvedeti, kaj ljudem pomeni športni park Mestna graba v Ormožu. S pomočjo obiskovalcev Mestne grabe in prebivalcev mesta Ormož sva raziskala, kaj bi lahko v rekreativnem športnem parku Mestna graba spremenili, mogoče prenovili in posodobili ali celo dogradili, da bi se ljudje večkrat vključevali v rekreativne skupine in se pogosteje ukvarjali s športom. Zanimala naju je tudi zgodovina izgradnje športnih objektov v Mestni grabi, kot tudi zgodovina vseh športnih klubov, ki so skozi zgodovino bili vezani na športni center Mestna graba. Na podlagi predlogov anketirancev sva s programom SketchUp izrisala načrte za dograditev športnih objektov in opreme v Mestni grabi. S pomočjo g. Dušana Gerloviča, predsednika Fitnes zveze Slovenije, smo na dobri poti, da bomo naše ideje in predloge tudi uresničili.

V raziskovalni nalogi sva uporabila metodo analize virov, metodo anketiranja, intervju in računalniška programa SketchUp-3D 2015 in Paint Shop Pro 9.01.

Ključne besede: Mestna graba, športni objekti, SketchUp, Paint Shop Pro, prenova, načrtovanje

ABSTRACT

We know that with keeping fit and playing sports we can achieve and maintain a healthy mind in a healthy body. For keeping fit and playing sports one needs sufficient motivation, which can be achieved in different ways. One way is by enabling people to join a variety of organized recreations, trainings or even professional involvement with sports. For this it is necessary to provide adequate space and adequate sport facilities where people can socialize and entertain themselves.

We wanted to know people's opinion about the Sport Park Mestna graba in Ormož. With the help of Mestna graba's visitors and residents of Ormož we explored what could be changed, maybe renovated and modernized, or even upgraded so that a higher number of people would be involved in recreational groups and would be more likely to participate in sports. We were interested in the history of the construction of sports facilities in Mestna graba, as well as the history of all sports clubs which are historically linked to Mestna graba. On the basis of respondents' ideas we used the computer program SketchUp to make plans for the upgrading of sports facilities and equipment in Mestna graba. With the help of Mr Dusan Gerlovič, the president of Fitness association Slovenia, we are on the right track to realizing our ideas and suggestions.

In the research project we used the method of resource analysis, survey method, interview and computer program SketchUp.

Keywords: Mestna graba, sport facilities, SketchUp, Paint Shop Pro, renovation, planning

1. UVOD

Vsakodnevne telesne dejavnosti imajo pozitivne učinke na naše zdravje. To pozna iz lastnih izkušenj vsakdo, ki je vsakodnevno zmerno telesno aktiven. Na pozitivne učinke gibanja na zdravje kažejo številna strokovno ugotovljena spoznanja. K pomembnemu izboljšanju našega zdravja in daljšemu življenju pripomorejo vse oblike gibanja in telesne vadbe, ki jih vzdržujemo skozi daljše obdobje. Telesna dejavnost, ki koristi zdravju, nam ne vzame veliko časa. Za odrasle je dovolj že pol ure zmerne telesne aktivnosti na dan, za mlade je lahko dovolj že ena ura. Zato, da bi začeli s telesnimi dejavnostmi za zdravje, nam ni treba biti v dobri telesni pripravljenosti. Za telesne dejavnosti ni nikoli prepozno. Vse je odvisno od tega, koliko smo telesno (ne)aktivni, koliko smo "fit", kakšno je naše zdravstveno stanje in kakšna je dejanska odločenost, da nekaj storimo zase. "Ne morem" in "nimam časa" sta le izgovora, saj nadomeščata "nočem" in "si ne vzamem časa". Zato smo dejansko odločeni nekaj storiti zase šele takrat, ko to zares hočemo in ko si za to, kar hočemo, tudi vzamemo čas (Klajnšček, 2007).

Izberimo si tisto telesno aktivnost, ki nam je najbolj všeč, saj bomo pri njej najbolj uživali. Ponudba na trgu je velika in raznovrstna, tako da se za vsakega najde nekaj primernega. Če nismo športniki, lahko avtobus na poti v službo nadomestimo s kolesom; če stanujemo v bloku lahko zamenjamo dvigalo s stopnicami; če nam je med rekreacijsko hojo in tekom dolgčas, lahko povabimo s sabo prijatelja(ico); če hočemo že organizirano dejavnost, se vključimo v najbližje športno društvo, športni center itd. (Klajnšček, 2007). Takšen športni center obstaja tudi pri nas v mestu Ormož pod imenom Mestna graba, ki pa ne ponuja dovolj raznovrstnih športnih objektov in s tem aktivnosti, da bi se zanimanje za vsakodnevno telesno dejavnost ljudi vseh generacij v našem lokalnem okolju, povečalo.

2. TEORETIČNI DEL

2.1 Mestna graba

2.1.1 Zgodovina Mestne grabe

V Ormožu se ljudje ukvarjajo z različnimi športnimi aktivnostmi in prav Mestna graba je bila in še zmeraj je središče vseh športnih aktivnosti in tudi drugih dogodkov in prireditev, kjer so se ljudje srečevali in družili ter pogovarjali o raznih stvareh iz vsakdanjega življenja. Prav te različne športne aktivnosti in dogodki so bili povezovalni dejavnik med različnimi generacijami, ki so našli skupen jezik kot navijači, udeleženci v rekreativnem športu ali zgolj kot sprehajalci. Med mnogimi športnimi panogami sta se v Mestni grabi v Ormožu začela razvijati nogomet in rokomet. Ob teh dveh športnih panogah se je kasneje začel razvijati tudi tenis in atletika. 17. julija 1921 je bil v Ormožu okrožni izlet Telovadnega društva Sokol. Ta prireditev se je izvedla prav v Mestni grabi. Pozneje je Sokolsko društvo zaprosilo mestno občino za nakup zemljišča. Po nekaj časa trajajočih zapletih je društvo uspelo kupiti zemljišče in spomladi leta 1931 so Mestno grabo preimenovali v Tyrševo telovadišče (po Miroslavu Tyršu, ki je bil ustanovitelj češkega telovadnega društva). Mestna graba je po tem bila tudi glavno zatočišče Sokolskega društva, ki je tam treniralo gimnastiko in igralo odbojko (slika 1 in 2). Takrat so Mestno grabo poznali tudi pod imenom »Stat graba«. Privrženci nogometa in rokometpa so si morali iskati primeren prostor za svojo rekreacijo (Korpič, 2015).

Slika 1: Trening gimnastike v Mestni grabi
(Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož)

Slika 2: Mestna graba v času Sokolskega društva
(Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož)

Mestna graba se je, kot neko zbirno mesto ljudi za šport in razne prireditve, skozi čas spreminjala. Tam je bila leta 1929 oz. 1930 tudi zgrajena Veseličeva klet (slika 3) trgovca Ivana Veseliča. Ob gradnji kleti so Mestno grabo nasipavali in planirali z materialom, ki je preostal pri kopanju te vinske kleti in tega materiala ni bilo malo, saj ga je bilo več, kot so načrtovali (Ormož skozi stoletja III, Ormož, 1988, str. 140-141).

Slika 3: Veseličeva klet zgrajena leta 1929
(Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož)

Slika 4: Veseličeva klet danes
(Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož)

Tako kot danes tudi nekoč Mestna graba ni bila namenjena samo športnim dogodkom ampak tudi kulturnim prireditvam. Tako so v nedeljo, 13. maja 1945, prebivalci Ormoža in okolice slovesno praznovali konec druge svetovne vojne. Praznovanje se je pričelo dopoldne s slovesno mašo na Glavnem trgu v Ormožu, popoldne pa se je praznovanje nadaljevalo z velikim srečanjem v Mestni grabi (slika 5).

Slika 5: Praznovanje osvoboditve v Ormožu,
maja 1945 (Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož)

Slika 6: Enak prostor danes (Pšak, 2015)

Z izgradnjami športnih objektov so se posledično ustanovljala tudi športna društva in klubi. Med prvimi sta bila rokometni in nogometni klub Ormož, pozneje pa tudi teniški in atletski klub. Pri raziskovalni nalogi sva se odločila, da poiščeva nekaj zgodovinskih zapisov in slik o razvoju športov in športnih objektov Mestne grabe in da sočasno fotografirava tudi njihovo dejansko stanje.

2.1.2 Zgodovina nogometa in nogometnih športnih objektov v Mestni grabi

Leta 1927 se je nekaj navdušenih posameznikov v Ormožu začelo ukvarjati z nogometom. Glavni pobudniki nogometa so bili tedaj ormoški študentje v Mariboru in Ljubljani, vendar igralci niso imeli svojega stalnega igrišča. Glavno zatočišče je bila »Stat graba«, ki je bila precej zasedena od članov Sokolskega društva. Takratni ormoški nogometaši so si zato morali prostor za nogomet iskati drugje. Večje skupne treninge so imeli med letnimi počitnicami, prav tako tekme, da so lahko na tekmah igrali skupaj študenti – Ormožani, ki so študirali v Ljubljani, Mariboru in Čakovcu. Po drugi svetovni vojni so nogomet v Ormožu igrali v okviru TVD Partizan, ki je nastalo leta 1952 iz takratne Telovadne zveze. Tudi takrat nogometaši niso imeli svojega igrišča in so nogomet igrali v grajskem parku, na travniku pri pokopališču ali v Pavlovcih. Igrišče, ki so si ga urejali v grajskem parku, jim je bilo odvzeto, saj so tam zgradili kopališče (Korpič, 2015).

Nogometni klub Ormož je bil ustanovljen na ustavni seji skupščine 15. 2. 1995, registracija društva pa je bila opravljena 14. 3. 1995. Klub se je tako včlanil v Občinsko športno zvezo in Medobčinsko nogometno zvezo Ptuj. Igrišča za tenis skupaj z atletsko stezo (sliki 7 in 8) je izgradila Krajevna skupnost Ormož leta 1989 s sredstvi samoprispevka in prostovoljnim delom članov Rokometnega kluba Ormož. Prostori nogometnega kluba in garderobe pa so začasno bili urejeni v prostorih Rokometnega kluba Ormož.

Slika 7: Teniška igrišča zgrajena leta 1989
(Zadravec, 2015)

Slika 8: Atletska steza in nogometno igrišče,
zgrajena leta 1989 in prenovljena leta 2006
(Zadravec, 2015)

Zaradi prostorske stiske je decembra 1995 Občina Ormož prenesla v upravljanje staro mizarsko delavnico, v kateri so se leto kasneje (1996) uredili klubski prostori in prostori za prepotrebne garderobe nogometašev (slika 9). V nadaljnjih tekmovanjih je bil klub dokaj uspešen in se je ob koncu sezone 1996/1997 uvrstil v višji rang tekmovanja, torej v prvo ligo MNZ Ptuj. Tako se je začelo tudi načrtno delo vzgoje mladih nogometašev in šolanje lastnega trenerskega kadra (Korpič, 2015).

Slika 9: Obnovljena mizarska delavnica leta 1996 in
današnji klubski prostori NK Ormož (Pšak, 2015)

Zaradi majhnosti obstoječega igrišča se je leta 1998 začelo z nakupom zemljišča in z izgradnjo novega stadiona (slika 10), ki je bil predan namenu 2. 9. 1999 z odigrano tekmo članske ekipe NK Ormož z Mariborom Pivovarno Laško. Takrat je bil zaznan tudi največji obisk gledalcev na tekmi, saj se jih je kljub deževnemu vremenu, zbralo 1500 (Korpič, 2015).

Slika 10: Glavni stadion, zgrajen leta 1999
(Zadavec, 2015)

Slika 11: Pomožni stadion, zgrajen leta 2014
(Zadavec, 2015)

V letu 2014 je bilo zgrajeno pomožno nogometno igrišče s spremljajočo infrastrukturo (slika 11). Temu bo sledila še izgradnja tribun in parkirišč. Pomožno igrišče je opremljeno z namakalnim sistemom in z reflektorji, kar bo omogočalo maksimalne možnosti za kvaliteten trening tudi zvečer in ob visokih temperaturah. Še vedno pa ostaja odprto vprašanje namakalnega sistema na glavnem igrišču (Korpič, 2015).

2.1.3 Zgodovina rokometu in rokometnih objektov v Mestni grabi

Rokomet je »prišel« v Ormož leta 1957. Od takrat pa do leta 1961 so ga igrali učenci in študentje precej neorganizirano. Udeleževali so se turnirjev v bližnji okolici in to je bila edina oblika tekmovanja. Leta 1961 pa so se vključili v mariborsko okrajno ligo. Septembra istega leta je prispel na TVD Partizan Ormož dopis mariborske okrajne rokometne lige, s katerim so ormoške rokometne povabili k sodelovanju. Časa za premislek ni bilo, saj so že čez teden dni začeli tekmovanje. Na hitro so zbrali ekipo in že naslednjo nedeljo igrali z RK MTT Maribor svojo prvo prvenstveno tekmo. Prva leta so igrali tekme v Mestni grabi na igrišču, pokritem z lešem (drobljena opeka) (slika 12). Za prvi maj leta 1964 pa so organizirali turnir na novem asfaltnem igrišču (slika 13) (Polak, 1985).

Slika 12: Rokometna tekma na neasfaltiranem igrišču leta 1963 (Polak, 1985)

Slika 13: Rokometna tekma na novo asfaltiranem igrišču leta 1964 (Polak, 1985)

Leta 1965 so člani igrali tudi prvo mednarodno tekmo z ekipo iz Solingena v Nemčiji. To tekmo je organiziral RK Branik iz Maribora. Takrat se je v Mestni grabi zbralo rekordno število gledalcev. V letu 1967 so igrali še z RK Wagner Byro iz Gradca, najprej v Ormožu, povratno tekmo pa v Gradcu. Po nekaj letih rokometnega zatišja so bivši igralci in funkcionarji rokometnega kluba sprožili akcijo za ponovno oživitev rokometu v Ormožu. Fantje so začeli trenirati z veliko zagnanostjo, saj jih je čakalo tekmovanje v Pomurski ligi. Leta 1975 so izključno s prostovoljnim delom uspeli urediti tudi razsvetljava ob igrišču (Polak, 1985).

Ormoški rokometišči so po tem doživljali vzpone in padce. Velik doprinos, tako s treningi kot tudi z organiziranimi tekmami in igranju v zelo močni 1. slovenski ligi, so doživeli v sezoni 1994-95, po največji pridobitvi »Športni dvorani Hardek« (slika 14), ki je postala dom vseh ormoških selekcij. S to pridobitvijo se je tudi začelo zelo uspešno obdobje rokometu v Ormožu.

Slika 14: Športna dvorana Hardek (Špacapan, 2016)

2.1.4 Zgodovina tenisa in teniških objektov v Mestni grabi

Na pobudo številnih ustanovnih članov, je bil leta 1988 sklican ustanovni občinski zbor na katerem je bil izvoljen 1. predsednik teniškega kluba. Naloga upravnega odbora je bila takoj pričeti z akcijami za gradnjo teniških igrišč v Mestni grabi. S pomočjo Občine Ormož, RK Ormož in delovnih organizacij (TS Ormož, Opekarna Ormož), so jeseni 1989 končali z gradnjo že prej omenjenih teniških igrišč (str. 11, slika 7). Kasneje so na podoben način nastali tudi klubski prostori (slika 15) in razsvetljava ob igrišču.

Slika 15: Klubski prostori TK Ormož (Zadravec, 2015)

Teniški klub Ormož ima čez 60 aktivnih članov in rekreativcev, ki se družijo na organiziranih teniških turnirjih. V sodelovanju z OŠ Ormož vsako leto organizirajo začetni in nadaljevalni tečaj za učence od 1. do 9. razreda, ki se ga udeleži okrog 20 učencev in učenk (Polak, 2016). Upravni odbor TK Ormož si je v prihodnosti zadal nalogo urediti avtomatsko namakanje igrišča in boljše razsvetljavo.

2.1.5 Zgodovina atletike in atletskih objektov v Mestni grabi

Atletski klub Ormož je bil ustanovljen 30. 11. 2001 ter uradno vpisan v register 20. 2. 2002. K ustanovitvi kluba je pripomoglo predvsem zanimanje ljudi za atletiko in rekreativni tek ter ponujena možnost izvajanja treningov na atletski stezi (str. 11, slika 8), ki je bila izgrajena leta 1989 skupaj z nogometnim in teniškim igriščem (Golob, 2016). Atletska steza je bila zelo dolgo pokrita z lešem. Leta 2006 pa je bila površina atletske steze obnovljena in urejena za razne atletske discipline (met krogle, skok v daljavo, met kopja, skok s palico, skok v višino, met diska). Obnovo sta sofinancirala tudi Fundacija za šport in Ministrstvo za šolstvo in šport. V letu 2009 in 2010 so s strani Občine Ormož bila zagotovljena sredstva za nakup športne opreme za atletski stadion v Ormožu (pomična zaščita skakališča za skok v višino, zaščitna ponjava jame za skok v daljino, zaščitna hišica za hrambo športne opreme) (Zorčič, 2016). Ta pridobitev je tudi dodatno motivirala člane za kvalitetnejše treninge in udeležbo na raznih, tudi mednarodnih, tekmovanjih.

Atletski klub Ormož šteje 99 članov. Treninge atletike izvajajo 2-krat tedensko organizirano in tudi individualno, ti so pogostejši. V šolskem času organizirajo tudi treninge za osnovnošolce. Za kvalitetnejše in profesionalnejše treninge jim manjka profesionalno izobražen kader, ki ga na žalost nimajo. Tekmovanja, ki se v sklopu atletskega kluba v Ormožu izvedejo vsako leto, pa so predvsem ulični teki in mali maratoni. Kar se tiče opremljenosti, člani pogrešajo predvsem boljše razsvetljavo, garderobe, stranišča in klopi, ki so precej dotrajane. Izboljšati bi bilo tudi prepotrebno vzdrževanje (košnja trave, popravilo lesenih klopi, čiščenje ...) in nadzor nad vandalizmom (redarstvo) (Golob, 2016).

2.1.6 Druge prireditve, ki se izvajajo v Mestni grabi

Mestna graba pa ni samo športni center, saj se v njej odvijajo tudi druge prireditve, ena izmed njih je O. F. A. K. - »Ormoški festival aktivnih klubov«. To je tradicionalni največji projekt Kluba ormoških študentov, ki je v letu 2015 potekal že sedmo leto zapored, in sicer od 27. julija do 8. avgusta. V trinajstih dneh se je med zidovi malega in velikega grajskega dvorišča, ormoškega mestnega parka in Mestne grabe zvrstilo veliko različnih dogodkov, tako kulturnih in izobraževalnih kot tudi športnih in zabavnih. V okviru tega festivala se organizirajo razni koncerti, boot campi, turnirji v rokometu in odbojki na mivki ter dnevni in nočni turnirji v malem nogometu in košarki (Kovačič, 2016). To jim omogočata tudi med vsemi športnimi objekti najstarejši igrišči za košarko in rokomet (slika 16) in igrišče na mivki, ki je bilo izgrajeno leta 2010 (slika 17).

Slika 16: : Igrišči za rokomet in košarko
(Špacapan, 2015)

Slika 17: Igrišče na mivki (Pšak, 2015)

Drugi večji projekt je Zbudi se, Ormož! To je projekt, ki je nastal prav tako na pobudo Kluba ormoških študentov, z upanjem, da z leti postane tradicionalen dogodek v mestu. Namen projekta je povezovanje zlasti neprofitnih in prostovoljnih organizacij in tudi zainteresiranih podjetij, ki delujejo v Ormožu. Radi bi pokazali, da nas je veliko, da se znamo povezovati in da s skupnimi močmi lahko »prebudimo« naše mesto (Kovačič, 2016).

3. HIPOTEZE IN METODE DELA

V naši raziskavi sva si najprej določila širše zastavljena raziskovalna vprašanja:

1. S katerimi aktivnostmi se obiskovalci Mestne grabe pretežno ukvarjajo?
2. Ali so obiskovalci Mestne grabe zadovoljni z obstoječo infrastrukturo?
3. Kako bi lahko Mestno grabo izboljšali?
4. Kako predstaviti svoje ideje o oživitvi Mestne grabe?
5. Je možno najino idejo uresničiti?

3.1 Hipoteze

Zgornja raziskovalna vprašanja so nama služila kot podlaga, na kateri sva postavila sledeče hipoteze:

H1: Anketiranci obiskujejo Mestno grabo 4-krat mesečno, več udeležencev je iz starostne skupine od 20 do 40 let.

H2: Anketiranci obiskujejo Mestno grabo predvsem zaradi igranja nogometa in košarke.

H3: Anketiranci ocenjujejo pogoje za športe, s katerimi se ukvarjajo, kot dobre. Najboljše pogoje imata nogomet in atletika, najslabše pa košarka in tenis.

H4: Anketiranci ocenjujejo urejenost Mestne grabe kot dobro, najbolj pogrešajo pitno vodo in sanitarije, najmanj pa prostor za hišne ljubljence in garderobe.

H5: Športni objekti, ki jih obiskovalci Mestne grabe najbolj pogrešajo, so fitnes na prostem in igrala za najmlajše, najmanj pa smučišče za najmlajše in drsališče.

H6: S programom SketchUp-3D je možno računalniško izrisati predloge anketirancev.

3.2 Metode dela

3.2.1 Preučevanje literature

Po pogovoru z učiteljem športa Borisom Polakom sva se navdušila, da bi Mestno grabo posodobili ali preuredili za potrebe obiskovalcev. Pričela sva s preučevanjem literature o zgodovini Mestne grabe. Najprej sva obiskala Pokrajinski muzej Ptuj – enoto Ormož, kjer sva zaprosila za literaturo in fotografije Mestne grabe nekoč. V rokometnem in nogometnem klubu sva zaprosila za osnovne podatke o razvoju klubov, ki sva jih dobila s pomočjo Zbornikov in diplomskega dela učitelja Borisa Polaka. Na Občini Ormož sva pridobila informacije o zgodovini gradenj posameznih športnih objektov in njihovih obnovitvah ter naknadnem posodabljanju in opremljanju.

3.2.2 Anketa

Za eksperimentalni del naloge sva sestavila anketni vprašalnik, s katerim sva raziskala in primerjala odgovore anketirancev različnih starostnih skupin, ki obiskujejo Mestno grabo. Želela sva izvedeti, s katerimi športi se aktivno ukvarjajo, kakšni so pogoji in urejenost za njihove športne aktivnosti, kaj pogrešajo za boljše udobje in katere športne objekte si želijo ali jih pogrešajo. Anketo sva izvedla med devetošolci v OŠ Ormož in njihovimi starši, med različnimi rekreativnimi skupinami v Športni dvorani Hardek OŠ Ormož, med sprehajalci po atletski stezi v Mestni grabi ter preko *EnKlikAnketa – 1KA spletne ankete*. V anketi je sodelovalo 255 anketirancev. Vse ankete v fizični obliki sva potem ročno vnesla tudi v spletno anketo. Vprašanja na anketnem vprašalniku so bila

odprtega, zaprtega in lestvičnega tipa. Vzorec anketnega vprašalnika je PRILOGA A. Analiza odgovorov je generirana na spletni strani *EnKlikAnketa – 1KA spletne ankete*, določene analize pa sva izvedla s programom Microsoft Excel.

3.2.3 Intervju

S pomočjo opravljenih intervjujev (PRILOGA B₁ in B₂) sva ugotavljala razvoj teniškega in atletskega kluba, kjer sva krajši razgovor opravila tudi z najinim učiteljem športa, starejšim članom in soustanoviteljem teniškega kluba g. Borisom Polakom in članom atletskega kluba g. Ivanom Golobom. Informacije o dogodkih in prireditvah v okviru Kluba ormoških študentov, nama je posredovala študentka Ajda Kovačič, ki je članica organizacijskega odbora.

Izvedeti sva želela tudi, ali se v Mestno grabo namerava v prihodnje kaj vlagati v obnovo, popravilo ali izgradnjo kakšnega novega objekta, športnega objekta ali športne opreme. O tem sva povprašala in se pozanimala na Občini Ormož pri ge. Mojci Zorčič, vodji za razvoj družbenih dejavnosti. Slednjo sva tudi povprašala o možnosti izgradnje katerega od športnih objektov, ki sva ga imela omenjenega v anketnem vprašalniku (PRILOGA B₃).

3.2.4 SketchUp-3D in Paint Shop Pro 9.01

Rezultati ankete so naju pritegnili k nadaljnjemu raziskovanju in iskanju rešitev za boljše in sodobnejšo ureditev Mestne grabe. Glavni cilj je obogatiti, opremiti in posodobiti Mestno grabo, tako da bi s tem pritegnili več obiskovalcev in posledično oživelili Mestno grabo v smislu rekreacije, druženja in raznih prireditev. Učitelj Igor Kaučič nama je predstavil programa SketchUp-3D 2015 in Paint Shop Pro 9.01, s katerima sva ideje prelevila v računalniško obliko.

SketchUp-3D je program za enostavno 3D skiciranje in 3D modeliranje. Program ponuja ogromno možnosti. Midva sva v glavnem uporabila možnost iskanja že narejenih objektov v skladišču SketchUp programa (3D Warehouse), ki sva jih vstavljala v fotografije in jih obdelala s programom Paint Shop Pro 9.01. Na tak način sva opremila in posodobila Mestno grabo glede na rezultate ankete. Načrti za posodobitev Mestne grabe z različnimi športnimi objekti in opremo so PRILOGE C, prikazane na A4 formatu.

3.2.5 Pridobitev sredstev za izvedbo idejne zasnove raziskovalne naloge

S strani mentorjev je najino raziskovalno delo bilo omenjeno g. Dušanu Gerloviču, ki je stari Ormožanec. G. Gerlovič je predsednik Fitnes zveze Slovenije in sekretar Sokolskega društva Slovenije. Z velikim zanimanjem je prisluhnil našim idejam in obljubil, da se bo potrudil in zavzel, da se bodo nekatere ideje tudi uresničile. Izvod raziskovalne naloge je že prejel v računalniški in fizični obliki ter podal predlog naprej. Raziskovalno nalogo sva posredovala tudi županu Občine Ormož g. Alojzu Soku ter Lokalni akcijski skupini Občine Ormož, ki bodo najino raziskavo in predloge pregledali in proučili.

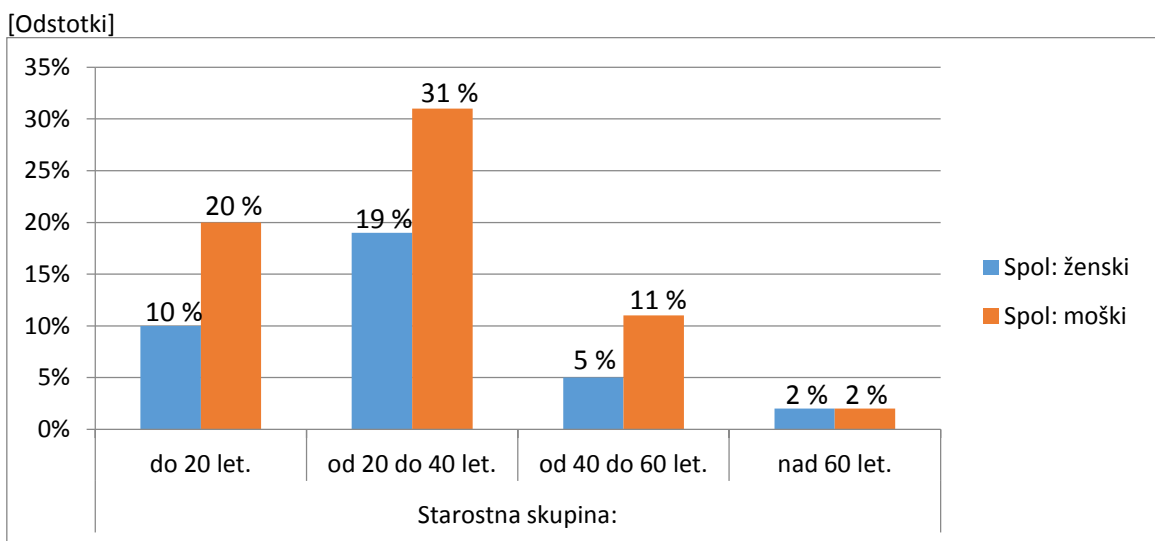
4. REZULTATI

4.1 Rezultati anketnega vprašalnika

V tem razdelku predstavljamo pomembnejše rezultate in analize anketnega vprašalnika. Vzorec anketirancev je bil generacijsko precej različen, številčno pa neenakomerno porazdeljen. Cilj je bil pridobiti informacije o pomanjkljivostih v opremljenosti in urejenosti Mestne grabe. S temi informacijami sva potem tudi lažje razvijala ideje glede na potrebe anketirancev.

4.1.1 Spol in starost

Najprej naju je zanimal spol in starost anketirancev.

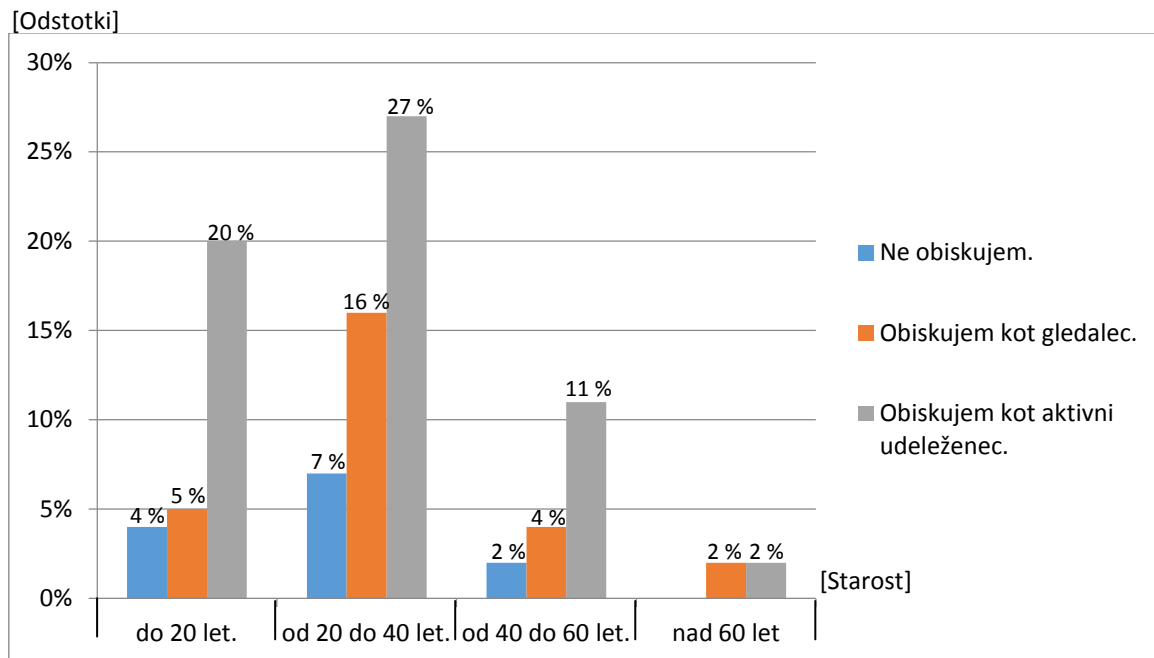

Slika 18: Spol in starost anketirancev

Anketo je izpolnilo 255 anketirancev različnih generacij. Iz slike 18 je razvidno, da je prevladoval moški spol anketiranih. Glede na število anketiranih je bilo 30 % (77 anketirancev) starih do 20 let, 50 % (127 anketirancev) od 20 do 40 let, 16 % (42 anketirancev) od 40 do 60 let in 4 % (9 anketirancev) starih nad 60 let. Največ anketiranih je bilo v starostni skupini med 20 in 40 let ter najmanj nad 60 let.

4.1.2 Obiskovanje Mestne grabe

V nadaljevanju sva hotela izvedeti, če anketiranci obiskujejo Mestno grabo in če jo, ali je to kot gledalec ali aktivni udeleženec v katerem od športov.

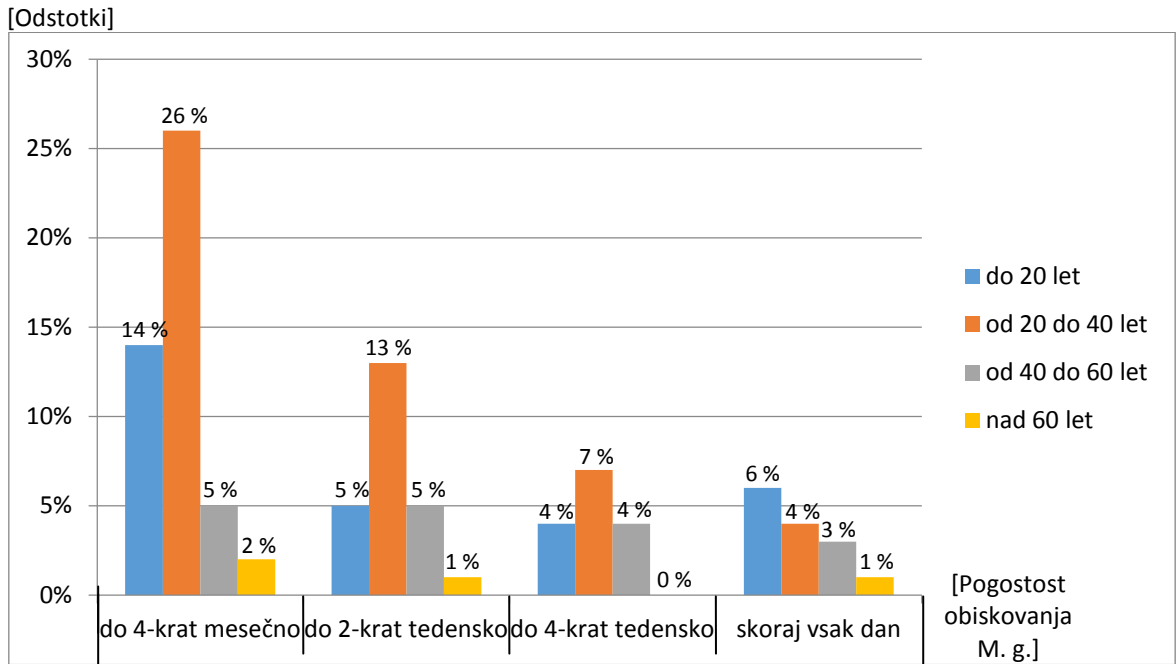

Slika 19: Obiskovanje Mestne grabe glede na starostno skupino

13 % (33 anketiranih) iz vseh starostnih skupin Mestne grabe ne obiskuje, 27 % (69 anketiranih) jo obiskuje kot gledalec in sicer jih je tukaj bilo največ v starostni skupini od 20 do 40 let in najmanj nad 60 let. Tistih, ki se aktivno rekreirajo in obiskujejo Mestno grabo kot aktivni udeleženec v katerem od športov, je največ in sicer 60 % (153 anketiranih). Od tega jih je največ v starostni skupini od 20 do 40 let in najmanj nad 60 let.

4.1.3 Pogostost obiskovanja Mestne grabe

Izvedeti sva želela tudi, katera starostna skupina v času sezone najpogosteje obiskuje Mestno grabo. Tudi tukaj naju je zanimala obiskanost po starostnih skupinah.

Slika 20: Pogostost obiskovanja Mestne grabe glede na starostno skupino

Največ anketirancev (26 %) prihaja v Mestno grabo do 4 krat na mesec, in to so anketiranci iz starostne skupine od 20 do 40 let. Sledijo anketiranci do 20 let (14 %), potem iz skupine od 40 do 60 let (5 %) in nazadnje nad 60 let (2 %).

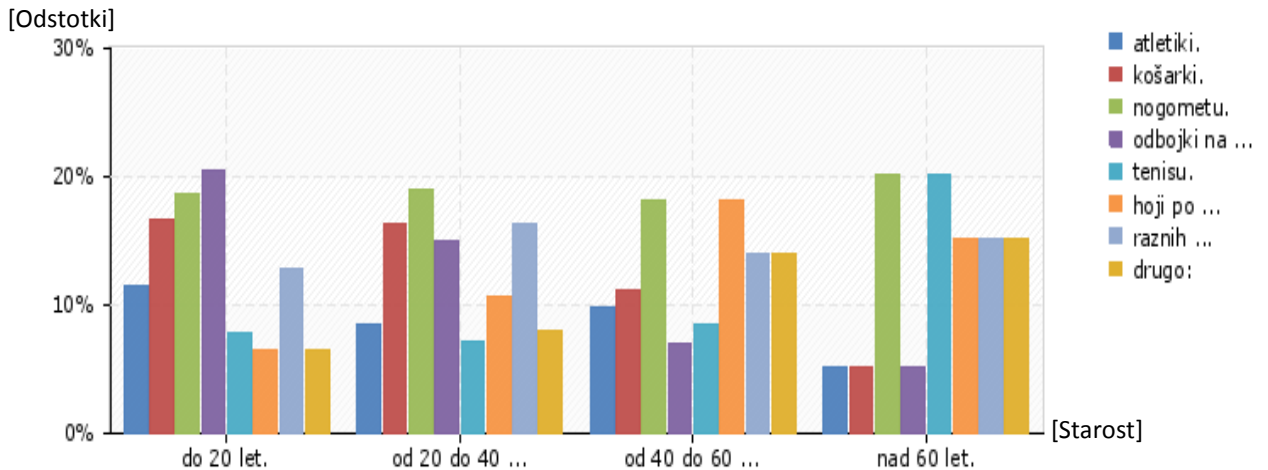
Tistih, ki prihajajo v Mestno grabo do 2-krat tedensko, je spet največ v starostni skupini od 20 do 40 let (13 %), sledijo anketiranci iz skupine do 20 let, potem od 40 do 60 let (po 5 %). Pri tem jih je manj v starostni skupini od 40 do 60 let ne glede na odstotke, saj je bilo več tisti, ki so izpolnili anketo iz starostne skupine do 20 let. Do 2-krat na teden jih najmanj obišče Mestno grabo iz skupine nad 60 let (1 %).

Anketirancev, ki prihajajo v Mestno grabo do 4-krat tedensko, je spet največ v starostni skupini od 20 do 40 let (7 %), sledijo pa anketiranci do 20 in od 40 do 60 let (po 4 %).

Skoraj vsakodnevnih obiskovalcev Mestne grabe je največ v starostni skupini od 20 do 40 let (4 %) ne glede na odstotke, saj je bilo več anketirancev v tej starostni skupini. Najmanj pa je tistih nad 60 let (1 %).

4.1.4 Športne aktivnost obiskovalcev Mestne grabe

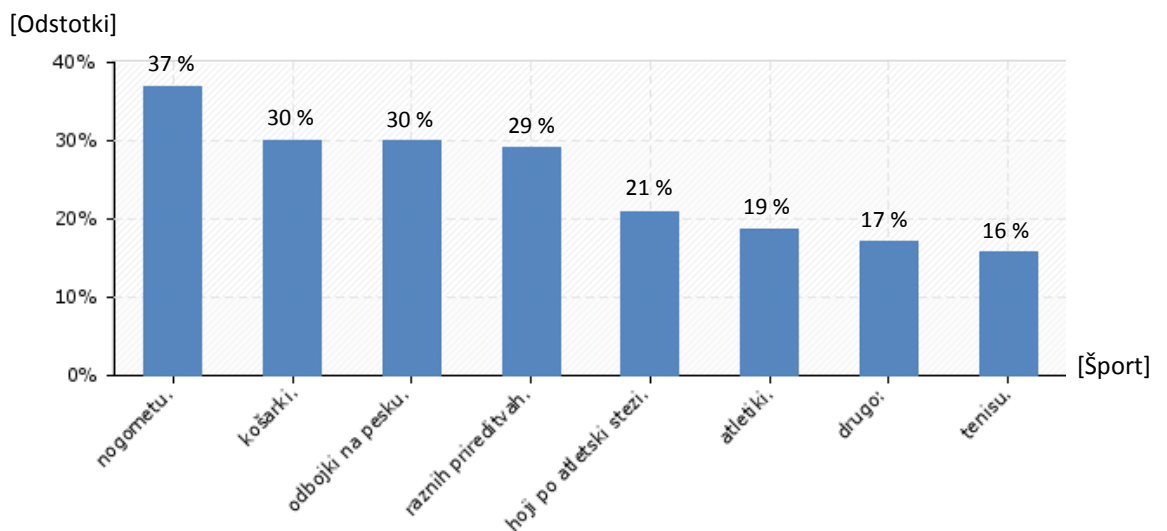
Pri naslednjem vprašanju je bilo možno obkrožiti več odgovorov in zapisati tudi svoj odgovor glede na športne aktivnost udeležencev v Mesti grabi. Tukaj sva izvedela, s katerim športom se največ ukvarjajo anketiranci iz posamezne starostne skupine.

Slika 21: Športne aktivnost anketirancev glede na starostno skupino

Anketiranci iz starostne skupine do 20 let se največ ukvarjajo z odbojko na mivki in nogometom ter košarko, najmanj pa s hojo po atletske stezi in tenisom. V skupini od 20 do 40 let je bil največkrat izbran nogomet, košarka in prireditve, najmanj pa tenis in atletika. V skupini anketiranih od 40 do 60 let se največ ukvarjajo z nogometom in hojo po atletske stezi, najmanj pa odbojko na mivki in tenisom. Anketiranci nad 60 let najraje igrajo nogomet in tenis, najmanj pa se ukvarjajo z atletiko, košarko in odbojko na mivki.

Najbolj priljubljene športe v Mestni grabi, glede na celotno anketirano populacijo, prikazuje slika 22.

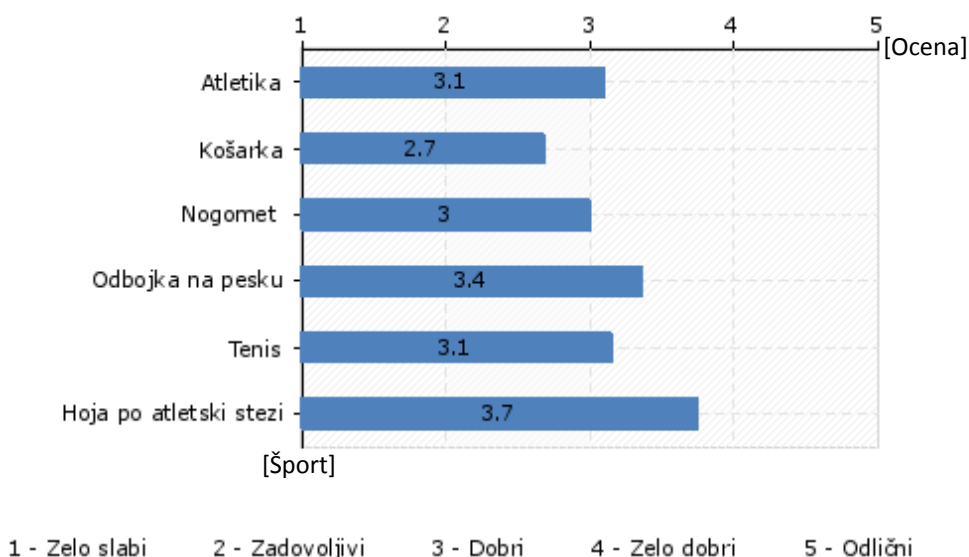

Slika 22: Najbolj priljubljeni športi anketirancev

Kot najbolj priljubljen šport anketirancev prevladuje nogomet, sledita košarka in odbojka na mivki. Najmanj anketirancev se ukvarja s tenisom, atletiko in drugimi športi, ki so jih sami zapisali, kot so rokomet na mivki, rolanje, hokej na rolerjih, ping pong itn.

4.1.5 Pogoji za izvajanje posameznih športnih aktivnosti

Anketiranci so ocenjevali pogoje za šport s katerim se v Mestni grabi tudi ukvarjajo. Pri tem so lahko obkrožili eno od ocen: zelo slabi (1), zadovoljivi (2), dobri (3), zelo dobri (4) in odlični (5).

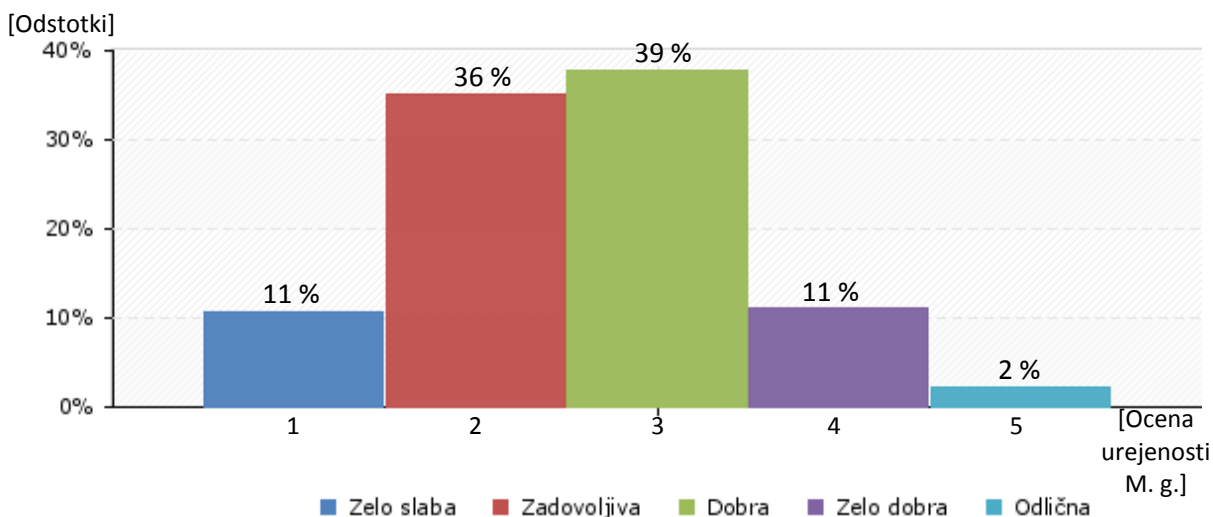

Slika 23: Ocena pogojev za športne aktivnosti

Anketiranci so najboljše ocenili pogoje za hojo po atletski stezi (3,7), odbojko na mivki (3,4), nato atletiko in tenis (3,1), sledi nogomet (3,0) in nazadnje košarka (2,7). V povprečju so pogoji za vse športe ocenjeni s 3,17, kar predstavlja dobre pogoje (slika 23).

4.1.6 Urejenost Mestne grabe

Anketiranci so ocenjevali tudi urejenost Mestne grabe kot celote nekega športnega centra. Tudi tukaj so lahko obkrožili eno od ocen: zelo slaba (1), zadovoljiva (2), dobra (3), zelo dobra (4) in odlična (5).

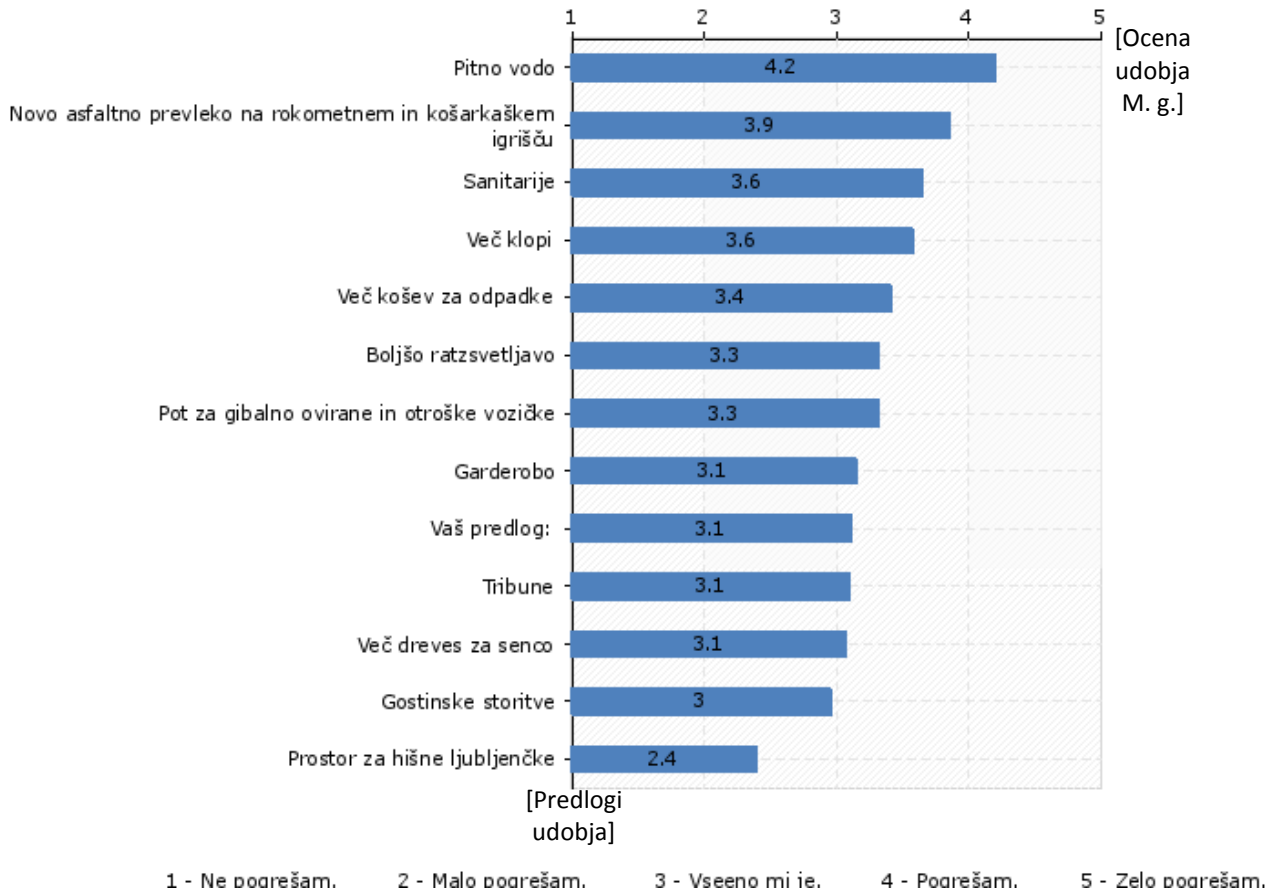

Slika 24: Ocena urejenosti Mestne grabe

Največ anketirancev se je odločilo za oceno dobro (3) (39 %), sledila pa je ocena zadovoljivo (2) (36 %). Približno enako število anketirancev se je odločilo za zelo dobro (4) in zelo slabo (1) (11 %) urejenost. Najmanj anketirancev se je odločilo za odlično urejenost Mestne grabe (le 2 %).

4.1.7 Ocena udobja v Mestni grabi

Pri oceni udobja Mestne grabe sva želela izvedeti, kaj anketiranci pogrešajo in kaj je tisto, kar bi povečalo udobje in posledično tudi večkratni obisk Mestne grabe. Ponujenih so imeli več predlogov, na koncu pa so lahko zapisali tudi svojega. Za podane predloge so lahko obkrožili eno od možnosti: ne pogrešam (1), malo pogrešam (2), vseeno mi je (3), pogrešam (4) in zelo pogrešam (5).

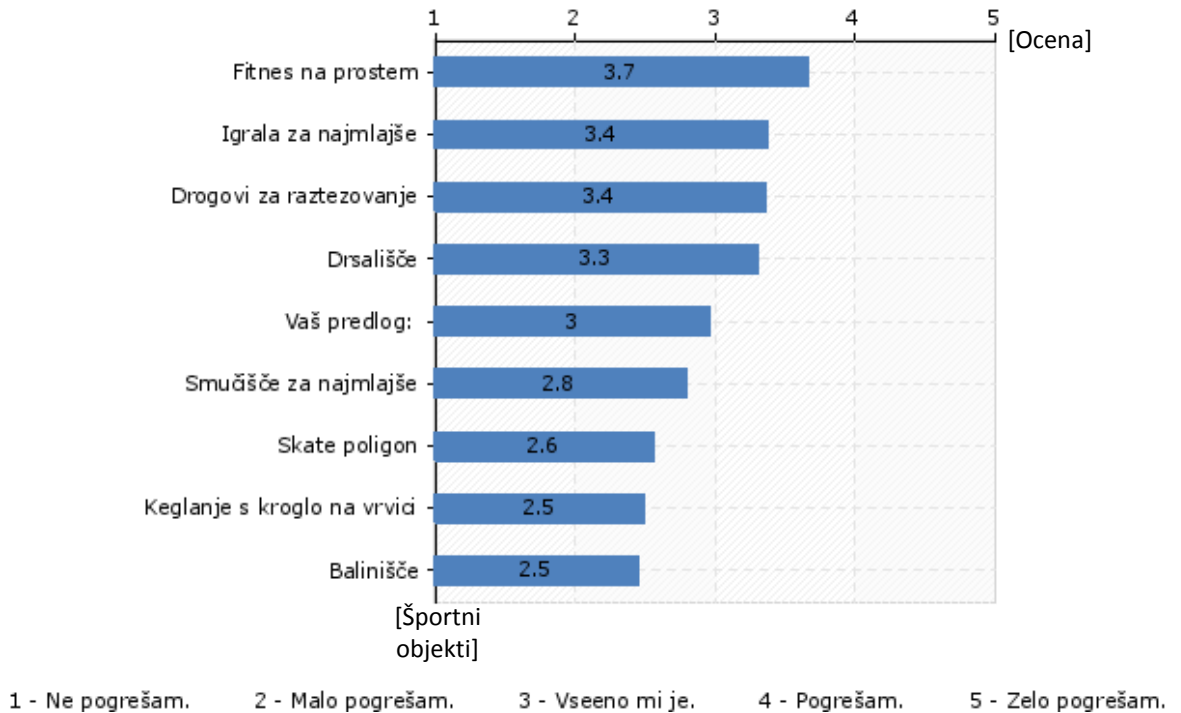

Slika 25: Ocena udobja Mestne grabe

Bistvene stvari, ki jih anketiranci v Mestni grabi pogrešajo so ocenjene s povprečno oceno 3,6 in več. To so pitna voda (4,2), nova asfaltna prevleka na roketnem in košarkarskem igrišču (3,9), sanitarije in več klopi za počitek ali spremljanje dogajanja v Mestni grabi (3,6). Vse ostale predloge so ocenili s povprečno oceno 3,4 in manj, kar pomeni, da jih ne pogrešajo v večji meri. Nekateri anketiranci so zapisovali tudi svoje predloge, izmed katerih želiva izpostaviti redno košnjo trave in čiščenje, več parkirnih mest, večji nadzor nad vandalizmom (redarstvo). Nekateri so namesto nove asfaltne prevleke predlagali prevleko iz umetne mase na igrišču za roket in košarko (3,1).

4.1.8 Ocena manjkajočih športnih objektov Mestne grabe

Velik poudarek sva dala tudi oceni pogoreshanja katerega izmed športnih objektov. Zanimalo naju je, katere športne objekte in opremo anketiranci pogoreshajo, ki bi jih posledično tudi pritegnila k večkratni udeležbi in rekreaciji ali kakršnikoli drugi obliki druženja. Predlogi so bili v anketi že podani, lahko pa so zapisali tudi svoj predlog in ga ocenili z eno od ocen: ne pogoresham (1), malo pogoresham (2), vseeno mi je (3), pogoresham (4) in zelo pogoresham (5).

Slika 26: Ocena manjkajočih športnih objektov

Anketiranci najbolj pogoreshajo fitnes na prostem (3,7), igrala za najmlajše in drogove za raztezovanje (3,4) ter drsališče (3,3). S povprečno oceno 3 so sledili tudi njihovi predlogi, ki so jih sami zapisovali. Teh predlogov je bilo kar nekaj in so bili dokaj različni, kot so lokostrelstvo, plezalna steza, ping pong itn. Kot malo pogoreshani športni objekti pa so bili izbrani balinišče, kegljanje s kroglo na vrvi (2,5) in skate poligon (2,6), vendar sva se odločila, da jih prav tako vključiva v obnovo Mestne grabe.

4.2 Inovacijski predlogi v programu SketchUp-3D

Kot sva že omenila je glavni cilj raziskovalne naloge iskanje pomanjkljivosti športnih objektov in opreme Mestne grabe. Te pomanjkljivosti bova skušala tudi odpraviti in popraviti s pomočjo računalniškega programa SketchUp-3D.

Na začetku sva si zelo natančno pogledala terensko razporeditev Mestne grabe in jo tudi fotografirala. Videla sva da je teren Mestne grabe razporejen po petih nivojih na različnih višinah. Razporeditev športnih objektov sva si dobro ogledala tudi iz zraka s pomočjo drona (heksacopter) (slika 27). Pri tem nama je pomagal študent Denis Žuran, ki je lastnik drona (slika 28). Vse nivoje Mestne grabe smo s pomočjo drona iz zraka tudi fotografirali.

Slika 27: Dron med letom (Pšak, 2015)

Slika 28: Dron pred vzletom (Špacapan, 2015)

Prvi nivo se v Mestni grabi nahaja najnižje in sicer je to skate poligon, igrišče za rokomet in igrišče za košarko (slika 29, 30). Ti športni objekti so po izgradnji tudi najstarejši. Ta del Mestne grabe ima izgled in zelo dobre značilnosti amfiteatra. Zaradi tega bi se lahko v prihodnosti razmišljalo tudi v tej smeri, kar sva tudi upoštevala in načrtovala. Na igrišču za rokomet se srečujejo predvsem rekreativne skupine različnih generacij, ki večkrat tedensko igrajo mali nogomet, srednješolci in študentje pa košarko.

Slika 29: Skate poligon, rokometno in košarkarsko igrišče, fotografirano s pomočjo drona (Žuran, 2015)

Slika 30: Skate poligon, rokometno in košarkarsko igrišče (Pšak, 2015)

Naslednji nivo je nekoliko višje, kjer se nahaja že omenjeno igrišče na mivki (slika 31 in slika 17 na strani 14). Danes to igrišče uporabljajo predvsem OŠ Ormož in študenje za igranje odbojke in rokometna na mivki. Ob igrišču na mivki imajo klubske prostore tudi ormoški nogometaši (slika 9 na strani 11).

Slika 31: Igrišče na mivki, fotografirano s pomočjo drona (Žuran, 2015)

Na tretjem nivoju se nahaja nogometno igrišče z atletsko stezo (slika 32 in slika 8 na strani 11). To igrišče danes uporablja NK Ormož za treninge nogometa mlajših generacij in razne rekreativne skupine. Atletsko stezo uporabljajo rekreativci za tek, atleti za treninge in tudi starejši ljudje za hojo s pohodniškimi palicami. Izvajajo se tudi športni dnevi OŠ Ormož in občinska ter področna tekmovanja v atletiki.

Slika 32: Nogometno igrišče z atletsko stezo, fotografirano s pomočjo drona (Žuran, 2015)

Četrty nivo predstavljajo teniška igrišča, ki so zgrajena spet nekoliko višje od atletske steze (slika 33 in slika 34).

Slika 33: Teniška igrišča (Zadravec, 2015)

Slika 34: Teniška igrišča, fotografirana s pomočjo drona (Žuran, 2015)

Zadnji peti nivo se nahaja na najvišji točki in leži severno od teniškega igrišča. Na petem nivoju stojita danes glavni in pomožni nogometni stadion (slika 35 in sliki 10, 11 na strani 12).

Slika 35: Glavni in pomožni stadion, fotografirana s pomočjo drona (Žuran, 2016)

Po ogledu razporeditve športnih objektov in opravljenih fotografijah sva analizirala rezultate ankete in začela razmišljati, kje bi lahko postavili športne objekte in opremo, ki jih anketiranci v Mestni grabi pogrešajo. Pri zasnovanju idej in predlogov sta nama pomagala oba mentorja ter učitelj Boris Polak in arhitekt Gregor Vernik (slika 36). Pri načrtovanju smo upoštevali tudi rezultate anketnega vprašalnika.

Slika 36: Posvetovanje z arhitektom (Kaučič, 2016)

Rezultati ankete so pokazali, da med športnimi objekti anketiranci najbolj pogrešajo fitness na prostem, igrala za najmlajše, drogove za raztezovanje in drsališče (zadnje najverjetneje v zimskem času). Najin cilj je načrtovati Mestno grabo tako, da bo pritegnila tudi starejše generacije. Zato sva s programom načrtovala tudi športne objekte in opremo, ki so bili nekoliko manj pogrešani, kar je bila verjetno posledica neenakomerno porazdeljenega števila anketiranih po starostnih skupinah.

4.2.1 Fitness na prostem (outdoor fitness)

Fitness na prostem sva načrtovala na travniku za garderobami in klubskimi prostori NK Ormož, kjer je v neposredni bližini tudi atletska steza za tek (drugi nivo, slika 37). Načrtovan ograjen fitness je prikazan na sliki 38 (PRILOGA C₁).

Slika 37: Prostor za fitness na prostem ob atletske stezi (Pšak, 2015)

Slika 38: Načrtovan fitness na prostem (Pšak, Zadavec, 2016)

4.2.2 Drogovi za raztezovanje (street workout ali ulična vadba)

Raztezovalne drogove za ulično vadbo sva načrtovala na travniku ob igrišču na mivki (drugi nivo, slika 39). To je prikazano na sliki 40 (PRILOGA C₂).

Slika 39: Prostor za igrala za ulično vadbo (Pšak, 2016)

Slika 40: Načrtovan prostor za ulično vadbo (Pšak, Zadavec, 2016)

4.2.3 Igrala za najmlajše

Igrala za najmlajše sva načrtovala na drugem nivoju Mestne grabe takoj nad košarkarskim igriščem (slika 41). Pri tem sva upoštevala in načrtovala še pot za lažjo dostopnost iz tretjega na drugi nivo za gibalno ovirane ljudi in mamice z vozički. To vse je prikazano na sliki 42 (PRILOGA C₃). Na tem mestu sva imela v mislih tudi smučišče za najmlajše.

Slika 41: Prostor za igrala (Pšak, 2016)

Slika 42: Načrtovan prostor za igrala in pot za gibalno ovirane osebe (Pšak, Zadravec, 2016)

4.2.4 Drsališče

Drsališče v zimskem času sva načrtovala na asfaltnem rokometnem igrišču (prvi nivo, slika 43), ki je prikazano na sliki 44 (PRILOGA C₄ in C₅). Ob tem sva si zamislila tudi oder za DJ-a, gostinske storitve s hitro hrano in pijačo ter tribune.

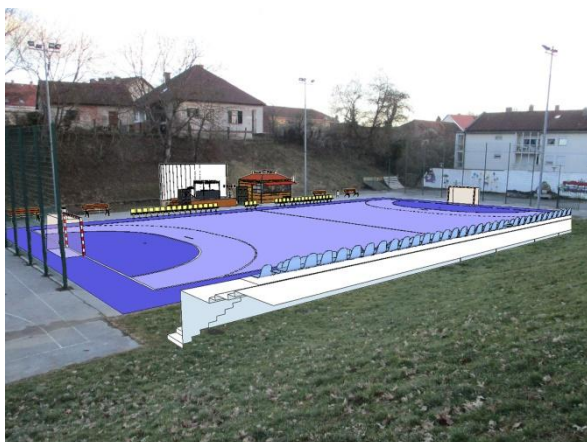

Slika 43: Prostor za drsališče (Pšak, 2015)

Slika 44: Načrtovan prostor drsališča skupaj z odrom za DJ-a, gostinskimi storitvami in tribunami (Pšak, Zadravec, 2016)

Pomanjkljivost, ki jo anketiranci pogrešajo, je tudi nova asfaltna prevleka ali prevleka iz umetne mase na rokometnem in košarkarskem igrišču, kar je prikazano na slikah 45, 46 in 48 (PRILOGI C₆ in C₇).

Slika 45: Načrtovana preplastitev rokometnega igrišča s tribunami (Pšak, Zdravec, 2016)

Slika 46: Pogled iz drugega zornega kota (Pšak, Zdravec, 2016)

Slika 47: Košarkarsko igrišče (Pšak, 2015)

Slika 48: Načrtovana preplastitev košarkaškega igrišča s kamnitimi tribunami (Pšak, Zdravec, 2016)

4.2.5 Skate park

Skate park že obstaja, vendar je v precej slabem stanju. Zato bi ga bilo potrebno popraviti ali na novo opremiti (slika 49). Na novo opremljen skate poligon je prikazan na sliki 50 (PRILOGA C₈). Skate park je bil med anketiranci izbran kot manj pogrešan športni objekt.

Slika 49: Prostor za skate park (Pšak, 2015)

Slika 50: Načrtovan skate park s programom (Pšak, Zdravec, 2016)

4.2.6 Balinanje in kegljanje z visečo kroglo

Za nekoliko starejše generacije sva se odločila, da poiščeva prostor za balinanje in kegljanje z visečo kroglo (rusko kegljanje). Prostor za balinanje se nama je zdel primeren ob igrišču na mivki (sliki 51 in 53). Balinišči sta načrtovani na sliki 52, 54 in 55 (PRILOGA C₉ in C₁₀). Ob tem sva si zamislila tudi senčnike, klopi in koše za smeti, ki so prav tako pogrešani med anketiranci.

Slika 51: Prostor za prvo balinišče (Pšak, 2015)

Slika 52: Načrtovano prvo balinišče (Pšak, Zdravec, 2016)

Slika 53: Prostor za drugo balinišče (Pšak, 2015)

Slika 54: Načrtovano drugo balinišče s programom (Pšak, Zadravec, 2016)

Slika 55: Pogled iz drugega zornega kota (Pšak, Zadravec, 2016)

Prostor za rusko kegljanje si predstavlja prav tako na drugem nivoju ob igrišču na mivki (slika 56), kot je prikazano na sliki 57 (PRILOGA C₁₁). Ob tem sva postavila tudi klopi in senčnike.

Slika 56: Prostor za rusko kegljanje (Pšak, 2015)

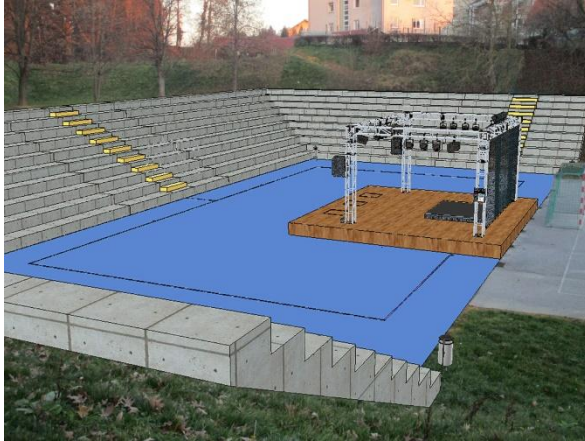

Slika 57: Načrtovan prostor s programom (Pšak, Zadravec, 2016)

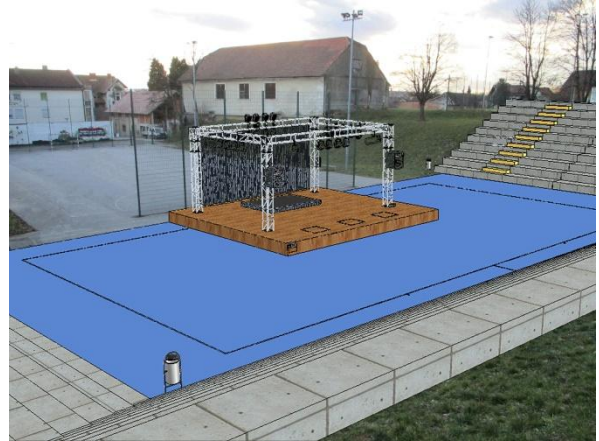

4.2.7 Mestna graba kot prireditveni prostor

Kot sva omenila ima Mestna graba obliko in lastnosti amfiteatra in zato bi jo v večji meri lahko izkoristili tudi za razne prireditve, kot so gledališče in kino na prostem, koncerti itn. Zato sva načrtovala tudi nekaj objektov za te dejavnosti, ki so prikazane na slikah 58 in 59 (PRILOGA C₁₂).

Slika 58: Mestna graba kot prireditveni prostor (košarkarsko igrišče) (Pšak, Zadavec, 2016)

Slika 59: Pogled iz drugega zornega kota (Pšak, Zadavec, 2016)

4.2.8 Drugi zaželjeni objekti s strani anketirancev

Iz rezultatov anketnega vprašalnika sva načrtovala še ostale objekte in storitve, med katerimi je med najbolj pogrešanimi bila pitna voda in sanitarije. To sva načrtovala na drugem nivoju ob igrišču na mivki (slika 60 in slika 62 na naslednji strani), saj je tam vsako leto središče raznih prireditev, kot sta Zbudi se Ormož! in O. F. A. K. festival. Pri tem pa sva si zamislila še gostinske storitve s teraso (slika 61 in slika 63 na naslednji strani) (PRILOGA C₁₃).

Slika 60: Prostor za pitno vodo, sanitarije in gostinske storitve (Pšak, 2015)

Slika 61: Načrtovano s programom (Pšak, Zadavec, 2016)

Gostinske storitve s pijačo in hitro hrano sva si zamislila in prikazala ob roketnem igrišču tako v letnem kot tudi v zimskem času ob drsališču (stran 29, slika 44 in stran 30, slika 45) (PRILOGA C₁₄).

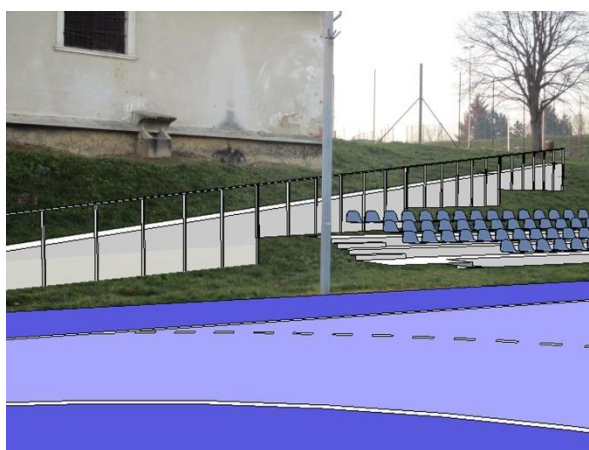

Slika 62: Prostor za pitno vodo, sanitarije in gostinske storitve iz drugega zornega kota (Pšak, 2015)

Slika 63: Načrtovano s programom iz drugega zornega kota (Pšak, Zadravec, 2016)

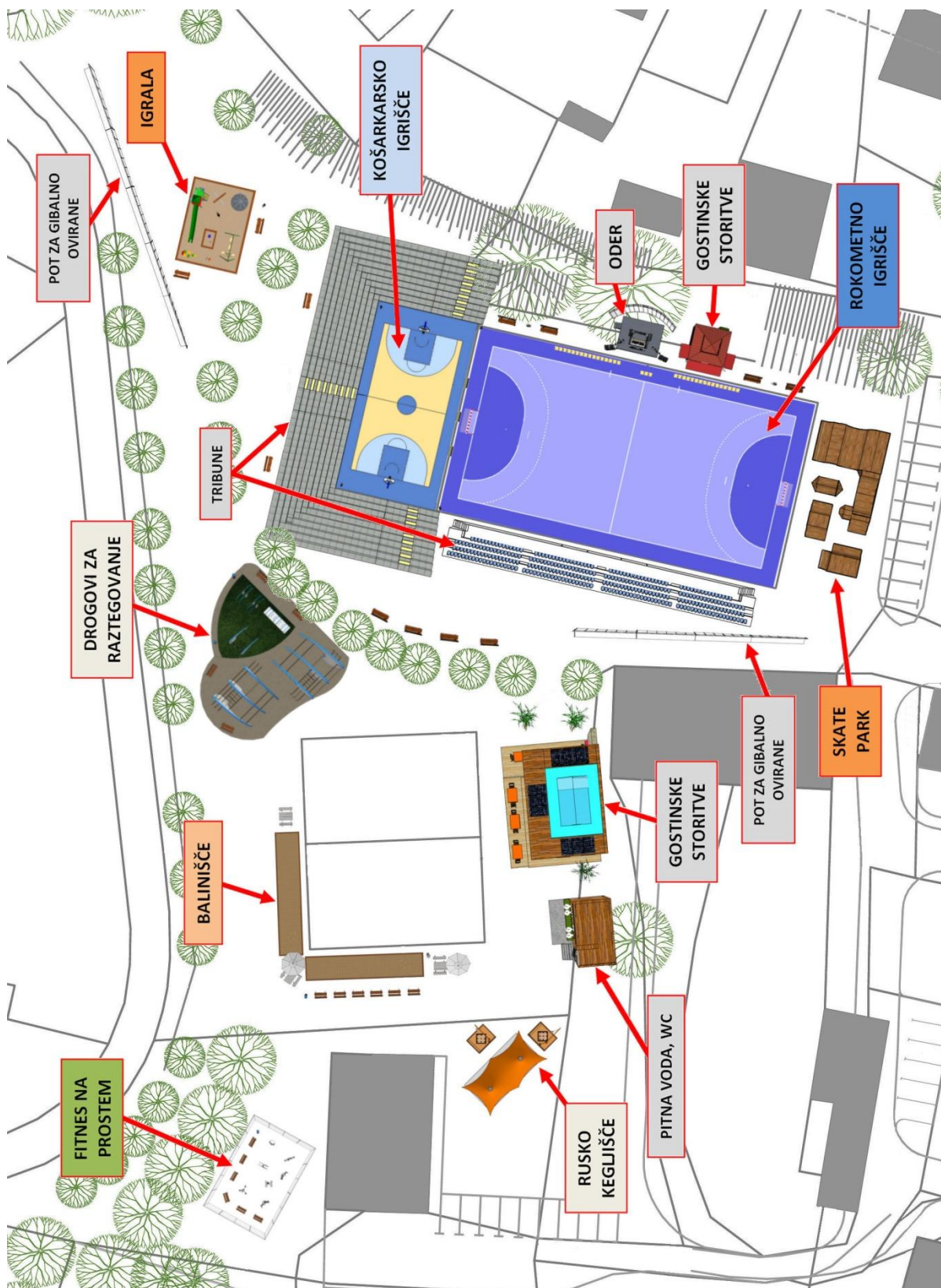
Za lažji dostop, iz prvega na drugi nivo do središča dogajanja gibalno oviranih ljudi in družin z otroškimi vozički, sva si zamislila tudi pot ob rokometnem igrišču (slika 64) in že prej predstavljeno pot ob igralih za otroke (stran 29, slika 42) (PRILOGA C₁₅).

Slika 64: Načrtovana pot za lažji dostop gibalno oviranih ljudi (Pšak, Zadravec, 2016)

4.2.9 Tloris razporeditve športnih objektov

Celotno razporeditev načrtovanih športnih objektov sva s programom načrtovala tudi na tlorisu Mestne grabe, katerega nama je pripravil arhitekt Gregor Vernik (slika 65) (PLAKAT).

Slika 65: Tloris načrtovanih športnih objektov (Pšak, Zdravec, 2016)

5. DISKUSIJA

Anketni vprašalnik nama je služil, da sva pridobila odgovore na vprašanja, ki so se nama porodila med pogovorom z učiteljem Polakom in pri sestavljanju vprašanj za anketni vprašalnik. Tako sva poskrbela, da najin anketni vprašalnik in celotna raziskovalna naloga ni sama sebi namen, temveč bova s tem poskušala uresničiti najin glavni cilj, in to je računalniško posodobiti in urediti Mestno grabo glede na želje in potrebe anketirancev ter v primeru uresničitve katerega od predlogov, medgeneracijsko povezati in privabiti čim več udeležencev v Mestno grabo. V diskusiji navajava skupno interpretacijo podatkov anketnega vprašalnika.

V anketni vprašalnik je bilo zajetih 255 anketirancev in pri tem jih je bilo najmanj iz starostne skupine nad 60 let (le 4 %). Tako nekatere ugotovitve, glede na zaželjene športne objekte, niso čisto realne. To sva skušala popraviti tudi s tem, da sva upoštevala in načrtovala tudi športne objekte, ki sva si jih zamislila za starejše (balinanje in rusko kegljanje). Anketni vprašalnik je izpolnilo tudi nekaj anketirancev, ki ne obiskujejo Mestne grabe. Najverjetneje so ga izpolnili zato, ker si želijo nekatere spremembe in bi, ob uresničitvi le teh, posledično v Mestno grabo tudi začeli prihajati in se pričeli vključevati v različne športne in druge aktivnosti.

Pri hipotezi H1 sva želela izvedeti, kolikokrat anketiranci obiskujejo Mestno grabo in iz katere starostne skupine jih je največ, glede na frekvenco obiskovanja. Največ anketirancev je bilo tistih, ki prihajajo v Mestno grabo zaradi rekreacije in športa. Teh je bilo največ v starostni skupini od 20 do 40 let, in sicer kar 50 %. Iz te starostne skupine jih tudi največ obiskuje Mestno grabo do 4-krat mesečno, in tako **lahko v celoti potrdiva najino H1**, ki pravi da največ anketirancev obiskuje Mestno grabo do 4-krat mesečno in da je največ takih udeležencev iz starostne skupine od 20 do 40 let. Anketiranci iz te starostne skupine so tudi najpogostejši obiskovalci Mestne grabe v vseh kategorijah (pogostost obiskovanja), saj jih je bilo največ tudi zajetih v anketi.

Pri hipotezi H2 naju je zanimal razlog oziroma šport, zaradi katerega anketiranci obiskujejo Mestno grabo. Glede na celotno anketirano populacijo, največ anketirancev obiskuje Mestno grabo zaradi nogometa in košarke, sledila pa je odbojka na mivki. Če bi anketni vprašalnik izvedla še enkrat, bi nogomet razdelila na mali nogomet, ki se igra na asfaltiranem rokometnem igrišču, in veliki nogomet, ki se igra na zelenici. Verjetno bi potem rezultati ankete bili nekoliko drugačni, saj bi se nogomet razdelil v dve kategoriji. Najmanj so se anketiranci odločali za atletiko, tenis in športe, ki so jih sami zapisovali, kot so rokomet na mivki, rokanje, hokej na rolerjih. Tako lahko **potrdiva najino hipotezo H2**, ki pravi da anketiranci obiskujejo Mestno grabo predvsem zaradi igranja nogometa in košarke.

S hipotezo H3 sva raziskovala, kakšni so pogoji za športe, s katerimi se anketiranci v Mestni grabi ukvarjajo. V povprečju so pogoji za izbrane športe bili ocenjeni kot dobri, saj je povprečna ocena 3,17. Slabše so ocenili pogoje za nogomet in košarko. Pri tem so verjetno mislili pogoje za mali nogomet na asfaltiranem rokometnem igrišču skupaj s košarkarskim igriščem. Tukaj spet lahko omeniva razdelitev nogometa v dve kategoriji (mali in veliki nogomet). Pogoje za mali nogomet in košarko so ocenili slabše, ker je asfaltna prevleka v precej slabem stanju. Najbolje so ocenili pogoje za atletiko, saj je tudi hoja po atletski stezi aktivnost, ki se izvaja tam. Prav tako so najbolje ocenili pogoje za odbojko na mivki in posledično tudi vse športe, ki se izvajajo na mivki (njihov predlog je bil tudi rokomet na mivki). Tukaj lahko le **delno potrdiva najino hipotezo H3**, ki pravi, da je ocena pogojev za športe, s katerimi se ukvarjajo anketiranci, dobra. Najboljše pogoje ima nogomet in atletika, najslabše pa košarka in tenis. Če bi opredelila nogometa kot mali in veliki nogomet, bi verjetno rezultati ankete bili drugačni, saj so nogomet najverjetneje slabše ocenili zaradi asfaltne prevleke, ki je precej zdelana.

Pri hipotezi H4 naju je zanimala ocena urejenosti Mestne grabe. Rezultati so pokazali, da je ocena v povprečju 2,6, kar je med zadovoljivo in dobro oceno urejenosti. Če po matematičnem pravilu zaokroževanja števil zaokroživa dobljeno povprečje na celi del, dobimo oceno dobro (3), tako da so se anketiranci odločili za dobro urejenost Mestne grabe. Glede udobja pa anketiranci najbolj

pogrešajo pitno vodo, novo asfaltno prevleko na rokometnem (igrišču za mali nogomet) in košarkarskem igrišču, sanitarije, klopi, več košev za odpadke itn. Za njihove in ostale ponujene predloge je anketirancem vseeno, če so ali pa ne. Najmanj pogrešajo prostor za hišne ljubljence. Pri tem **lahko potrdiva najino hipotezo H4**, ki pravi, da je ocena urejenosti Mestne grabe dobra, anketiranci najbolj pogrešajo pitno vodo in sanitarije, najmanj pa prostor za hišne ljubljence in garderobe. Ker so se garderobe znašle med predlogi, za katerega je anketirancem vseeno, lahko **H4** v celoti potrdiva.

S hipotezo H5 sva raziskovala, katere športne objekte ali opremo anketiranci najbolj pogrešajo. Rezultati ankete so pokazali, da anketiranci najbolj pogrešajo fitness na prostem (outdoor fitness), igrala za najmlajše, potem drogove za raztezovanje (street workout) in drsališče. V Ormožu se nahaja tudi Fitness center Holermuos, v katerega je včlanjenih okrog 1000 članov, od tega je aktivnih okrog 300 članov in članic. V toplejšem letnem času (od maja do oktobra) aktivna udeležba članov in članic precej upade, kar je posledica lepega vremena in pomanjkanje svežega zraka v zaprtem prostoru. Verjameva, da si je največ anketiranih zato zaželelo tudi fitness na prostem v Mestni grabi. Drsališče sva zapisala v anketnem vprašalniku kot predlog v zimskem času in s to športno dejavnostjo bi v tem letnem času Mestna graba tudi nekoliko bolj oživila. Med podanimi predlogi pa anketiranci najmanj pogrešajo rusko kegljanje in balinišče. Ta dva predloga sta najverjetneje dobila tudi najslabšo oceno zaradi neenakomerno razporejenega števila anketirancev po starostnih skupinah. Tako **lahko hipotezo H5**, ki pravi, da obiskovalci Mestne grabe najbolj pogrešajo fitness na prostem in igrala za najmlajše, najmanj pa smučišče za najmlajše in drsališče, **le delno potrdiva**. Drsališče je namreč med anketiranci eden izmed najbolj zaželenih športnih objektov. Večjo težo je najverjetneje dobilo tudi zato, ker sva anketo izvedla v zimskem času.

V hipotezi H6 sva si zadala nalogo posodobiti in opremiti Mestno grabo s pomočjo računalniškega programa SketchUp-3D in Paint Shop Pro 9.01. Vsa načrtovanja športnih objektov in opreme sva naredila na podlagi rezultatov anketnega vprašalnika, tako sva upoštevala potrebe in želje anketirancev glede udobja in manjkajočih športnih objektov. Ob tem sta nama v veliko pomoč bila oba mentorja raziskovalne naloge in športni učitelj Boris Polak ter arhitekt Gregor Vernik, ki nama je iz svojih primerov dobre prakse tudi svetoval. Za športne objekte sva načrtovala naslednje predloge: fitness na prostem (outdoor fitness), drogovi za raztezovanje (street workout), igrala za najmlajše, drsališče, skate park, balinišče in rusko kegljanje. Ob teh športnih objektih sva načrtovala tudi sanitarije, pitno vodo, klopi, koše za odpadke in gostinske storitve. Ker ima Mestna graba lastnosti amfiteatra in je v letnem času tudi center nekaterih večjih kulturnih prireditvev (Zbudi se Ormož! in O.F.A.K), sva si jo zamislila tudi kot prostor za razne prireditve (gledališče in kino na prostem, plesne prireditve in koncerte). Tako sva **hipotezo H6 tudi potrdila** in dejansko uresničila.

6. ZAKLJUČEK S SMERNICAMI ZA NAPREJ

Zaključiva lahko, da je Mestna graba športni center in središče zbiranja ljudi ob raznih dogodkih in prireditvah. Z uresničitvijo vseh teh predlogov ali mogoče z le nekaj tistih najbolj zaželenih s strani anketirancev, bi najverjetneje privabili tudi več obiskovalcev, ki bi se v Mestni grabi družili v obliki katerekoli športne dejavnosti ali se prišli le sprostit ob kavi, kaki pijači ali počivat na klopcu. Z uporabljenimi metodami dela sva poiskala in povezala različne dejavnosti za prosti čas, ki bi privabile in povezovala obiskovalce različnih generacij.

Kaj sva naredila?

- ✓ Pridobila sva glavne informacije, kaj si anketiranci v Mestni grabi želijo, kar bi posledično vplivalo tudi na povečan obisk športnega centra v okviru športnih aktivnosti ali drugih prireditev.
- ✓ Vse predloge in ideje sva zaradi lažjega opisa in predstave prikazala z računalniškim programom.
- ✓ Rezultate in načrte raziskovalne naloge sva v okviru razrednih ur predstavila učencem naše šole in z najino predstavitvijo doprinesla k popularizaciji raziskovalnega dela. Učence sva ozavestila, kako pomembno je gibanje in jih pri tem spodbudila, da se s svojimi športnimi aktivnostmi lahko ukvarjajo v Mestni grabi.
- ✓ Rezultate, načrte in predloge raziskovalne naloge sva posredovala županu Občine Ormož, g. Alojzu Soku, ter ga pri tem prosila, naj imajo v mislih in v načrtu vsaj tiste najbolj zaželjene predloge anketirancev za posodobitev Mestne grabe.
- ✓ Rezultate in načrte raziskovalne naloge sva posredovala tudi predsedniku Fitnes zveze Slovenije, g. Dušanu Gerloviču, ki je bil navdušen nad najinim raziskovalnim delom in nama je pri uresničevanju ciljev in predlogov tudi obljubil pomoč.
- ✓ Rezultate raziskovalne naloge sva posredovala tudi Lokalni akcijski skupini občine Ormož (LAS), ki bo poskušala pomagati pri uresničevanju nekaterih predlogov raziskovalne naloge.
- ✓ Raziskovalno nalogo z vsemi rezultati in načrti bova predstavila tudi staršem učencev OŠ Ormož in jih s tem prav tako opomnila, kako pomembno je gibanje za zdravje, kako motivacijsko pomembno je, če se lahko vključiš v kakšne rekreativne skupine, ki imajo tudi urejen prostor in pogoje za šport, s katerim se ukvarjajo.

Kaj še namerava storiti?

- Rezultate raziskovalne naloge bova posredovala Javni razvojni agenciji občine Ormož.
- S predstavitvijo raziskovalne naloge učencem in staršem OŠ Ormož bova spodbujala k zdravemu načinu življenja s pomočjo športa ter medgeneracijsko povezovanje.
- Predstavila bova možnosti za izvedbo raznih športnih prireditev, sejmov, promocijskih nastopov in kulturnih aktivnosti (koncerti, kino in gledališče na prostem ...).

7. LITERATURA

Golob, I. Atletski klub Ormož, (ustno sporočilo), 11. 12. 2015.

Jurkovič, N. Telovadno društvo Sokol Ormož 1912-1941. Zbornik Ormož skozi stoletja II, 1983.

Klajnšček, C. Načela o gibanju. Dostop na: <http://www.tosemajaz.net/clanki/562/detail.html> (28. 12. 2015).

Klasinc, P. Gradbena dejavnost v Ormožu med obema vojnama. Zbornik Ormož skozi stoletja III, 1983.

Nogometni klub Ormož : 1995-2015 : zbornik / [besedilo Nevenka Korpič]. – Pokrajinski muzej: Ptuj-Ormož, 2015.

Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Ormož za leto 1998 (Uradni vestnik Občine Ormož št. 4/99)

Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Ormož za leto 2006 (Uradni vestnik Občine Ormož, št. 10/07)

Odlok o zaključnem računu proračunu Občine Ormož za leto 1999 (Uradni vestnik Občine Ormož, št. 6/2000)

Polak, B. Razvoj rokometu v občini Ormož. Diplomsko delo. Ljubljana, 1985.

Polak, B. Teniški klub Ormož, (ustno sporočilo), 14. 12. 2015.

Zaključni račun proračuna Občine Ormož za leto 2009 (Uradni vestnik Občine Ormož, št. 6/2010).

Zaključni račun proračuna Občine Ormož za leto 2010 (Uradni vestnik Občine Ormož, št.6/2011).

Zaključni račun proračuna Občine Ormož za leto 2013 (Uradni vestnik Občine Ormož, št. 6/2014).

Zaključni račun proračuna Občine Ormož za leto 2014 (Uradni vestnik Občine Ormož št.7/2015).

Zorčič, M. Občina Ormož, (ustno sporočilo), 2. 12. 2015.

8. PRILOGE

ANKETA (PRILOGA A)

ANKETNI VPRAŠALNIK MESTNA GRABA ZA VSE GENERACIJE

Sva Luka in Benjamin (učenca 9. b razreda OŠ Ormož) in delava raziskovalno nalogo z naslovom Mestna graba za vse generacije. Vprašalnik, ki je pred vami, predstavlja empirični del naloge. Vljudno vas prosiva, da odgovorite na zastavljena vprašanja, ki sva jih oblikovala na podlagi zamišljenih idej, kako bi izboljšali obiskanost športnega centra Mestna graba in spodbudili gibanje in rekreacijo prebivalcev mesta Ormož z okolico. Hvala.

Luka in Benjamin

1. Spol:

- ženski
 moški

2. Starostna skupina:

- do 20 let.
 od 20 do 40 let.
 od 40 do 60 let.
 nad 60 let.

3. Ali obiskujete Mestno grabo?

- Ne obiskujem.
 Obiskujem kot gledalec.
 Obiskujem kot aktivni udeleženec.

4. Aktivno sodelujem pri:

Možnih je več odgovorov

- atletiki.
 košarki.
 nogometu.
 odbojki na pesku.
 tenisu.
 hoji po atletski stezi.
 raznih prireditvah.
 drugo: _____

5. V času sezone obiskujem Mestno grabo:

- do 4-krat mesečno.
 do 2-krat tedensko.
 do 4-krat tedensko.
 skoraj vsak dan.

6. Ocenite pogoje za športne aktivnosti ali rekreacijo, s katero se ukvarjate.

	Zelo slabi	Zadovoljivi	Dobri	Zelo dobri	Odlični
Atletika	☐	☐	☐	☐	☐
Košarka	☐	☐	☐	☐	☐
Nogomet	☐	☐	☐	☐	☐
Odbojka na pesku	☐	☐	☐	☐	☐
Tenis	☐	☐	☐	☐	☐
Hoja po atletski stezi	☐	☐	☐	☐	☐

7. Ocenite urejenost Mestne grabe.

	Zelo slaba	Zadovoljiva	Dobra	Zelo dobra	Odlična
Vpišite besedilo odgovora 1	☐	☐	☐	☐	☐

8. Ocenite, kaj v Mestni grabi pogrešate za boljše udobje in vašo večkratno udeležbo?

	Ne pogrešam.	Malo pogrešam.	Vseeno mi je.	Pogrešam.	Zelo pogrešam.
Sanitarije	☐	☐	☐	☐	☐
Pitno vodo	☐	☐	☐	☐	☐
Več klopi	☐	☐	☐	☐	☐
Garderobo	☐	☐	☐	☐	☐
Boljšo razsvetljava	☐	☐	☐	☐	☐
Več košev za odpadke	☐	☐	☐	☐	☐
Gostinske storitve	☐	☐	☐	☐	☐
Več dreves za senco	☐	☐	☐	☐	☐
Pot za gibalno ovirane in otroške vozičke	☐	☐	☐	☐	☐
Tribune	☐	☐	☐	☐	☐
Novo asfaltno prevleko na rokometnem in košarkaškem igrišču	☐	☐	☐	☐	☐
Prostor za hišne ljubljence	☐	☐	☐	☐	☐
Vaš predlog: _____	☐	☐	☐	☐	☐

9. Katere športne objekte si želite ali jih pogrešate?

	Ne pogrešam.	Malo pogrešam.	Vseeno mi je.	Pogrešam.	Zelo pogrešam.
Fitnes na prostem	☐	☐	☐	☐	☐
Drogovi za raztezovanje	☐	☐	☐	☐	☐
Balinišče	☐	☐	☐	☐	☐
Skate poligon	☐	☐	☐	☐	☐
Keglanje s kroglo na vrvici	☐	☐	☐	☐	☐
Igrala za najmlajše	☐	☐	☐	☐	☐
Smučišče za najmlajše	☐	☐	☐	☐	☐
Dršališče	☐	☐	☐	☐	☐
Vaš predlog: _____	☐	☐	☐	☐	☐

10. Kaj vam osebno predstavlja Mestna graba (lahko obkrožite več odgovorov)?

- Prostor za rekreacijo.
- Prostor za druženje.
- Kraj za ogled tekem.
- Prostor za razne prireditve.
- Drugo: _____

INTERVJU (PRILOGA B₁):

INTERVJU Z UČITELJEM ŠPORTA BORISOM POLAKOM

1. Kaj je pripomoglo k temu, da se je začelo razmišljati o ustanovitvi teniškega kluba in kdaj se je Teniški klub Ormož ustanovil?
Na pobudo številnih ustanovnih članov je bil leta 1988 sklican ustanovni občni zbor, na katerem smo izvolili 1. predsednika g. Slavka Kosija in upravni odbor, ki je imel nalogo pričeti z akcijami za gradnjo teniških igrišč v Mestni grabi. S pomočjo Občine Ormož, Rokometnega kluba Ormož in različnih delovnih organizacij, kot sta bili Tovarna sladkorja Ormož in Opekarna Ormož, nam je jeseni 1988 to tudi uspelo. Ob številnih delovnih akcijah je otvoritev igrišč izvedel častni član g. Friderik Havlas, ki je imel tudi največ zaslug pri sodelovanju in organizaciji delovnih akcij. Na podoben način kot smo zgradili igrišča, smo zgradili tudi klubske prostore in razsvetljavo.
2. Koliko članov šteje Teniški klub Ormož danes?
Teniški klub Ormož ima trenutno čez 60 aktivnih članov in rekreativcev, ki se družijo na raznih klubskih turnirjih.
3. Kolikokrat trenirate ali igrate tenis v Mestni grabi?
V času sezone imamo urejene termine igranja tako, da si vsak sam uredi in rezervira igrišče v svojem prostem času. V glavnem pa vsak igra v povprečju 2 uri na teden, lahko tudi več, odvisno od prostega časa. Vsako leto organiziramo tudi manjše turnirje, na katerih se tudi medgeneracijsko družimo.
4. Ali ste zadovoljni z opremljenostjo teniških igrišč in s pogoji za igranje?
Pogoji so še kar dobri glede na to, da so igrišča stara že skoraj 38 let. Težava je slabša razsvetljava, nekoliko težje vzdrževanje, kar se namakanja podlage tiče, predvsem v poletnih mesecih, ko je precej vroče. Takrat se podlaga precej izsuši in jo je potrebno stalno polivati, kar pa otežujejo neurejen namakalni sistem.
5. Kaj bi spremenili za boljše pogoje?
Potrebno bi bilo na novo urediti podlago in urediti avtomatsko namaknje igrišča, tako da bi potrebno vlago dobilo celotno igrišče v enaki meri. Prav tako bi se morala zamenjati in izboljšati reflektorska razsvetljava igrišča, saj se predvsem starejši člani kluba pritožujejo nad slabo razsvetljavo.
6. Kakšne imate načrte za naprej, kar se tiče samega razvoja tenisa kot rekreacije?
Vsako leto sodelujemo z OŠ Ormož in organiziramo začetne in nadaljevalne tečaje tenisa za učence od 1. do 9. razreda. S tem tudi skrbimo za teniški podmladek. Drugače pa so vabljeni vsi, ki si želijo igrati tenis rekreativno. Za kakšne višje cilje bi potrebovali profesionalno izobražen kader, ki pa ga žal nimamo.

INTERVJU (PRILOGA B₂):

INTERVJU Z g. IVANOM GOLOBOM

1. Kaj je pripomoglo k temu, da se je začelo razmišljati o ustanovitvi atletskega kluba in kdaj se je Atletski klub Ormož ustanovil?
Ker se je ogromno ustanoviteljev ukvarjalo predvsem s tekom, je na začetku bila ideja o ustanovitvi tekaškega kluba. Atletski stadion pa je ponujal tudi možnosti treningov raznih

drugih atletskih disciplin, in zato smo 30. 11. 2001 ustanovili atletski klub in se 20. 2. 2002 vpisali v register.

2. Koliko članov šteje Atletski klub Ormož danes?
Atletski klub Ormož ima trenutno 99 aktivnih članov in članic, ki se družijo na skupnih rekreativnih ali individualnih treningih.
3. Kolikokrat trenirate ali izvajate treninge atletike v Mestni grabi?
Treningi se izvajajo organizirano dvakrat tedensko, medtem ko nekateri člani trenirajo večkrat tudi individualno. Ti treningi so namenjeni predvsem pripravam na male maratone, maratone in ulične teke, ki se organizirajo po vsej Sloveniji. V šolskem času in času sezone imamo organizirane treninge tudi za osnovnošolce, ki se izvajajo 3-krat tedensko. Ti treningi so namenjeni pripravam na razna občinska, medobčinska in državna tekmovanja v atletiki ter pripravam na razna tekmovanja v teku (ulični teki in krosi).
4. Ali ste zadovoljni z opremljenostjo atletskega stadiona in s pogoji za treniranje?
Nezadovoljnost članov je predvsem zaradi slabe razsvetljave. Boljša razsvetljava bi v večernih urah najverjetneje na atletski stadion privabila tudi starejše rekreativce, ki se po atletski stezi samo sprehajajo s pohodnimi palicami ali brez njih. Takih rekreativcev je skozi dan ogromno in uporabljajo atletske steze vsakodnevno tudi v zimskem času. V sezoni se pojavljajo težave tudi okrog vzdrževanja (košnja trave) in čiščenje ter odvoz odpadkov, ki je dokaj neredno. Problem predstavljajo tudi ljudje, ki ne upoštevajo table za prepoved sprehajanja psov (iztrebki) pa tudi preskromen nadzor nad vandalizmom.
5. Kaj bi spremenili za boljše pogoje?
Za boljše pogoje dela in pogostejše izvajanje treningov bi si želeli predvsem garderobne prostore in sanitarije. Ob atletski stezi bi bilo dobro narediti tudi manjše tribune ali vsaj več klopi ter več košev za odpadke.
6. Kakšne imate načrte za naprej, kar se tiče samega razvoja atletike v Ormožu?
V času sezone skrbimo, da z rednimi treningi ohranjamo atletiko zanimivo in perspektivno tudi za mlajše generacije. Za konkurenčnost na državnem ali višjem nivoju pa nam primanjkuje profesionalno izobražen kader za izvajanje profesionalnih treningov.

INTERVJU (PRILOGA B₃):

INTERVJU Z ga. MOJCO ZORČIČ

1. Kdaj je bilo izgrajeno roketno in košarkarsko igrišče?
O natančnih podatkih izgradnje roketnega in košarkarskega igrišča ne znam odgovoriti, lahko pa povem, da je roketno igrišče bilo asfaltirano leta 1964, saj je do takrat bilo pokrito z "lešem". Igrišče so kasneje na novo preplastili leta 1975.
2. Kdaj so bili izgrajeni ostali športni objekti kot so nogometna igrišča, atletska steza, teniška igrišča itn.?
*V letih 1988 in 1989 je potekala izgradnja atletske steze (podlaga je bila prav tako leš ali drobljena opeka), znotraj atletske steze pa nogometno igrišče. Istočasno so bila izgrajena tudi igrišča za tenis. Večino je bilo financirano s samoprispevki. Zaradi majhnosti obstoječega nogometnega igrišča pa se je v letu 1998 pričelo z nakupom zemljišča in z izgradnjo novega stadiona.
*V letu 2006 je bila izvedena že več let načrtovana ureditev atletske steze. V sklopu obnove je bila obnovljena površina tekaške steze in urejene površine za razne atletske discipline**

(met krogle, skok v daljavo, met kopja, skok s palico, skok v višino, met diska). Obnovo sta sofinancirala tudi Fundacija za šport in Ministrstvo za šolstvo in šport.

Kasneje, leta 2010, je bil realiziran nakup zemljišča za novo pomožno nogometno igrišče. Leta 2014 so bile v sklopu projekta izvedene arheološke raziskave, zgrajeno pomožno nogometno igrišče, zgrajena javna razsvetljava in plačan strokovni nadzor nad izvedbo del. V okviru proračunske postavke so bila planirana sredstva za izdelavo in pridobitev potrebne dokumentacije in gradbenega dovoljenja ter izgradnjo igrišča na mivki. V letu 2009 je bila izdelana projektna dokumentacija, pridobljeno pa je bilo tudi gradbeno dovoljenje. Sama realizacija oz. izgradnja pa se je zamaknila v leto 2010, ker Nogometni klub Ormož ni želel prekiniti najemne pogodbe za uporabo zemljišča, ki je v lasti Občine Ormož in na kateri je predvidena gradnja igrišča na mivki. Ob dveh igriščih na mivki je bila postavljena tudi razsvetljava, klopi in koši za smeti.

3. Ali se v prihodnje namerava v Mestno grabo kaj vlagati ali obnavljati?

Glede na sprejet proračun za leto 2016 so ob glavnem nogometnem igrišču načrtovane tribune in izgradnja namakalnega sistema za igrišče (zelenico).

4. Ali mislite, da je izvedljiv kateri izmed športnih objektov, ki sva ga v anketnem vprašalniku zapisala midva?

Predlogi so kar mikavni in zanimivi. Glede izvedbe pa je potrebno podati predlog v obravnavo in ga sprejeti. Verjetno pa bo potrebno s predlogi stopiti prej do g. župana in ga skušati prepričati in navdušiti za sprejetje katerega izmed predlogov. Vsekakor pa bo potrebno sprejeti predloge do takrat, ko se sprejema finančni načrt Občine Ormož za leto 2017.

